Ազգ
Azg
armenian daily
13 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1995 ՈՒՐԲԱԹ # 197 (951)

Բոսնիայում դեռեւս հրադադար չկա

Բոսնիայում ռազմական գործողությունների դադարեցման օրվանից յանցավ անգամ մեկ օր, եւ կողմերը նորից սկսեցին մեղադրել մեկը մյուսին համաձայնագրի խախտման համար: Սերբական կողմի հաղորդմամբ, երեկ գիշեր մահմեդական զորերը Սարաեւոյում հրթիռակոծել են բնակելի թաղամաս, որի հետեւանքով կան ավերածություններ եւ տուժածներ: Բացի վերոհիշյալից, ինչպես վկայում է սերբական ռազմական հրամանատարությունը, մահմեդա-խորվաթական զորերը Բոսնիայի եւ Հերցեգովինայի հարավում շարունակում են հրետակոծել սերբական դիրքերը: Մահմեդականներն իրենց հերթին մեղադրում են սերբերին նրանց կողմից Սանսկի Մոստ քաղաքի հետգրավման փորձերի մեջ: Այնպես որ, դեռ վաղ է խոսել Բոսնիայում կրակի վերջնական դադարեցման մասին: Ինչպես հայտարարեց այս կապակցությամբ միջազգային միջնորդ Կարլ Բիլդը, ներկայիս համաձայնագիրը Բոսնիայում կրակի դադարեցման մասին թվով արդեն 35-րդն է: Իսկ ռազմական փորձագետները չեն բացառում երկկողմանի ռազմական սադրանքներ: Հիմնականում նրանք հակված են այն մտքին, որ այդ ամենը սկսվել է մահմեդա-խորվաթական ուժերի կողմից, որոնք օգտագործելով երկօրյա հրադադարը, ամրացրին իրենց կողմից նախորդ օրը գրավված դիրքերը եւ ներկայումս վերահսկում են Բոսնիայի տարածքի 55 տոկոսը: Այս փաստը բոսնիական իշխանությունները շատ հավանական է, որ կարող են շահարկել Մոսկվայում հոկտեմբերի 16-17-ն անցկացվող շփման խմբի հերթական նիստում, որին կմասնակցի նաեւ ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի օգնական Հոլբրուկը: Չնայած հույս կա, որ այդ հանդիպումը կարող է էլ ավելի ամրապնդել կրակի դադարեցման մասին ձեռք բերված համաձայնությունը:

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Կարեւորագույն արժանիքը՝ դեմոկրատական մամուլ ձեւավորելը

ԹՄՄ «Վարդգէս եւ Ռիտա Պալեան» 1995-ի մամուլի մրցանակը հանձնվեց Արամ Աբրահամյանին եւ Հակոբ Ասատրյանին

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ

Երեկ, ՀՀ ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճում, հանդիսավոր պայմաններում հայաստանցի երկու ճանաչված լրագրողներ Արամ Աբրահամյանին («Առավոտ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր, հեռուստալրագրող) եւ Հակոբ Ասատրյանին («Ազգ» օրաթերթի հիմնադիր լրագրող) բարերարուհի Ռիտա Պալյանի կողմից հանձնվեցին ԹՄՄ «Վարդգէս եւ Ռիտա Պալեան» հայ մամուլի 1995-ի մրցանակները՝ հուշատախտակ եւ 1000-ական ամերիկյան դոլլար: Հիշեցման կարգով ասենք, որ դեռեւս գարնանը հայտնի դարձած այս տարվա մրցանակակիրները Հայաստանում առաջինն են այս պատվավոր մրցանակին արժանանում, իսկ առաջին մրցանակակիր՝ Պոլսի «Մարմարա» օրաթերթի խմբագիր Ռոբեր Հասսեռճյանից հետո այն տարբեր տարիների ստացել են ոչ միայն Սփյուռքի լավագույն հայագիր լրագրողները, այլեւ՝ օտարագիր: Միջազգային ընդգրկում ունեցող «Պալեան» մրցանակը հանձնվել է նաեւ Հակոբ Ավետիքյանին եւ նրա խմբագրած «Ազգ» օրաթերթի ողջ աշխատակազմին:

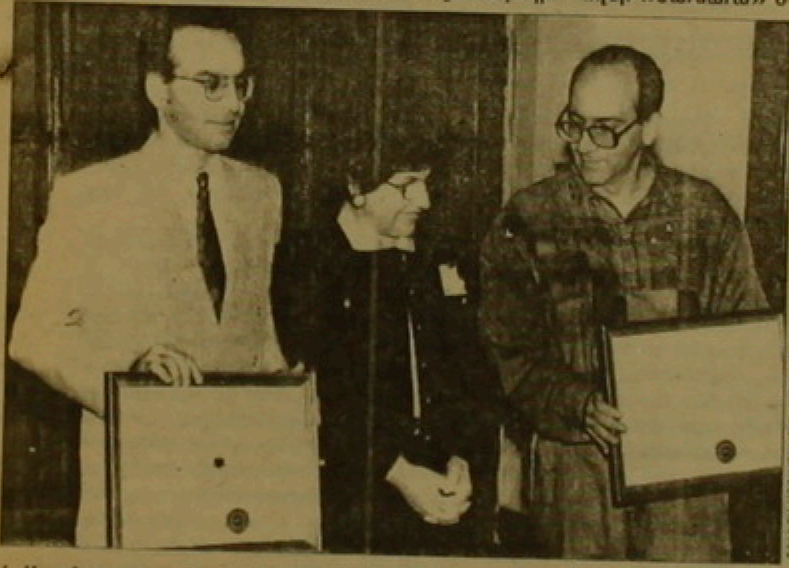

Տես # էջ 6

Թբիլիսիում կանցկացվեն հայ-վրացական բարեկամության օրեր

ԹԲԻԼԻՍԻ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հոկտեմբերի 13-14-ը այստեղ կանցկացվեն հայ եւ վրացի ժողովուրդների բարեկամության օրեր: Վրաստանի մայրաքաղաք կժամանի Հայաստանի պատվիրակությունն Ազգային ժողովի նախագահի Բաբկեն Արարքցյանի գլխավորությամբ: Հոկտեմբերի 13-ին նա հանդիպումներ կունենա Վրաստանի պետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի, խորհրդարանի խոսնակ Վախթանգ Գոգուաձեի, հայ համայնքի հետ: Հաջորդ օրը Փափլիաշվիլու անվան օպերայի եւ բալետի պետական թատրոնում տեղի կունենա հանդիսավոր միջոցառում: Դրա կազմակերպիչներն են Վրաստանի «Թանադգոմա» քաղաքական դաշինքը եւ «Լեգիա» կորպորացիան:

ԲԱՔՈՒ

Հեյդար Ալիեւն ընդունեց ԵԱՀԿ պատվիրակությանը

ԲԱՔՈՒ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԹՈՒՐԱՆ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեկ երեկոյան նախագահ Հեյդար Ալիեւը ընդունեց ԵԱՀԿ պատվիրակությանը, որն Ադրբեջան է ժամանել հայ-ադրբեջանական բանակցությունների ընթացքին ծանոթանալու նպատակով: Պատվիրակության կազմում են Շվեյցարիայի Համադաշնության արտգործգերատեսչության պետքարտուղար Յակոբ Քելլենբերգը, ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Ստանիսլավ Պեշտոշիկը, ԵԱՀԿ գործող նախագահի ներկայացուցիչ Դեժե Խորվաթը:

Զրույցի ընթացքում Յակոբ Քելլենբերգը նշեց, որ ելնող տարվանից Շվեյցարիան Համադաշնային կիսախարհին ԵԱՀԿ նախագահությունում: Նա հայտնեց, որ իր այցի ուղին եղել ծրագրել ճանաչել ադրբեջանա-շվեյցարական համագործակցության հեռանկարները եւ ԵԱՀԿ գործունեությունը հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման ուղղությամբ:

Հեյդար Ալիեւը նշեց, որ Ադրբեջանը պատրաստ է զարգացնել համակողմանի կապերը Շվեյցարիայի հետ: Երկրորդ խնդրի առնչությամբ նախագահը նշեց, որ ԵԱՀԿ-ի հետ Ադրբեջանի գործակցության հիմքը Մինսկի խմբի գործունեությունն է:

Քելլենբերգը իր հերթին ընդգծեց, որ Շվեյցարիան պաշտպանում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը եւ գրավյալ տարածքներից զորքերի դուրսբերման պահանջը: «Կարեւոր խնդիր է նաեւ գաղթականների վերադարձը», նշեց նա: Քելլենբերգն ասաց, որ երբ կարգավորման հիմնական խնդիրները լուծվեն, պետք բանակցությունների սեղանին կդրվեն Լեռնային Ղարաբաղի անվտանգության հարցերը:

Այնուհետեւ հանդիպումն անցավ դռնփակ:

ԹԵԼԵՖՈՆ

ՀՅԴ Ընդհանուր ժողովը Հայաստանում չի գումարվի

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Ինչպես հայտնի է, ՀՅԴ Բյուրոն դիմել էր ՀՀ նախագահին՝ արտոնելու կուսակցության 26-րդ ժողովի գումարումը Հայաստանում: Նախագահը դիմումը վերահասցեագրել էր արդարադատության նախարարությանը: Տեւական ճշգրտումներից հետո նախարարությունը ներկայացրել է հետեւյալ պատասխանը.

ՀՀ նախագահին հասցեագրված 1995 թվականի սեպտեմբերի 13-ի դիմումի կապակցությամբ հայտնվում է. ՀՀ Գերագույն դատարանի 1995 թվականի հունվարի 13-ի Հայ հեղափոխական դաշնակցության գործունեության կասեցման մասին վճռից հետո վեց ամսվա ընթացքում կուսակցությունը չի վերացրել կասեցման համար հիմք հանդիսացող խախտումները: Դրանով իսկ չեն կատարվել ՀՀ օրենքը հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների մասին եւ ՀՀ Գերագույն դատարանի նշված վճռի պահանջները: Հաշվի առնելով վերոհիշյալը եւ ղեկավարվելով օրենքի 7-րդ հոդվածի 7-րդ մասի դրույթներով, ՀՀ արդարադատության նախարարությունը դիմել է ՀՀ Գերագույն դատարան Հայ հեղափոխական դաշնակցություն հասարակական-քաղաքական կազմակերպության գործունեությունը կրկնակի կասեցնելու հարցով: ՀՀ Սահմանադրության 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն, պետական մարմինները եւ պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարել միայն այնպիսի գործողություններ, որի համար լիազորված են օրենսդրությամբ: Գործող օրենսդրությամբ, արդարադատության նախարարությունը կամ որեւէ այլ պետական մարմին կամ պաշտոնատար անձ լիազորված չեն լուծել կուսակցության Ընդհանուր ժողովի գումարման թույլտվություն տալու կամ արգելելու հարցը:

Տես # էջ 2

ԱՄՆ

Հանդիպումներ Վաշինգտոնում

ՀՀ կառավարական պատվիրակությունը ՀԲ եւ ՄԱՖ ամենամյա ժողովում

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մամուլի ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Մանոյանը Վաշինգտոնից հայտնում է, հոկտեմբերի 11-ին եւ 12-ին ԱՄՆ մայրաքաղաքում իր աշխատանքն էր շարունակում Համաշխարհային բանկի եւ Միջազգային փողային ֆոնդի ամենամյա ժողովը: Ընդմիջումներին եւ նիստերից ազատ ժամերին Հայաստանի պատվիրակությունը հանդիպումներ է ունենում Համաշխարհային բանկի եւ Միջազգային փողային ֆոնդի ղեկավարների հետ:

Հատկապես կարեւոր էր պատվիրակության հանդիպումը Համաշխարհային բանկի նախագահ Ջեյմս Ուլֆենսոնի հետ, որը տեղի ունեցավ հոկտեմբերի 11-ին: Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ Համաշխարհային բանկի փոխնախագահ Վիլֆրիդ Տալվիցը եւ Համաշխարհային բանկի կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի բաժանմունքի տնօրեն Բասիլ Կովալսկին:

Տես # էջ 2

ԴԱՏ

Ա. Զախարյանը դատարանի ուշադրությունը հրավիրում է հարցաքննությունների անօրինականությունների վրա

Իսկ հարցումներին առայժմ չի պատասխանում

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ինչպես տեղեկացրել էինք նախորդ համարում, դատական կոլեգիան հոկտեմբերի 12-ին պետք է հրապարակեր «Դրո» գործով հաջորդ ամբաստանյալի Արմեն Զախարյանի նախաքննական ցուցմունքները: Սակայն ամբաստանյալի պաշտպանության Համլետ Մարկոսյանի առարկեց դատական կոլեգիայի որոշման դեմ, ասելով, որ իր պաշտպանյալը չի հրաժարվել ցուցմունք տալուց եւ օրենքի համաձայն մինչեւ պաշտպանության ավարտը ցանկացած պահի նա կարող է ցուցմունք տալ, ուստի առայժմ պետք է ձեռնպահ մնալ ցուցմունքները հրապարակելուց: Նույն հարցի կապակցությամբ հայտարարություն կատարեց նաեւ դատախազ Մ. Գրիգորյանը: Համաձայնելով փաստաբանի առաջարկի օրինականության հետ, նա այնուամենայնիվ դատական կոլեգիային կոչ արեց չշեղվել ընդունված կանոնակարգից, քանի որ Զախարյանի ցուցմունք տալու պահը ոչ ոք չի կարող կանխորոշել: Հայտարարություններն ի գիտություն ընդունելուց հետո դատավոր Է. Մանուկյանն անցավ նախաքննական ցուցմունքների հրապարակմանը: 1994 թ. դեկտեմբերի 16-ին որպես կասկածյալ, իսկ դեկտեմբերի 23-ին արդեն որպես մեղադրյալ հարցաքննվող Ա. Զախարյանը մտել էր բռնությունների վախճանին իր մասնակցությունը, հրաժարվել էր իր բնակարանից առգրավված զենքից, ասելով, որ ձերբակալվելուց 15 օր առաջ ինքը ժամանակավորապես տեղափոխվել էր այդ բնակարանից: Սակայն հաջորդ օրը դեկտեմբերի 24-ին, լրացուցիչ հարցաքննվելիս Ա. Զախարյանը մանրամասն պատմել է Մասիսի բազայում ունեցած գործունեության, ընկերների զենքեր տանելու, ինչպես նաեւ Աշոտ Նավոյանին հետապնդելու ու սպանության մասին:

Տես # էջ 2

ՉԵՉՆԻԱ

Անատոլի Ռոմանովի ռուսական զորախմբի նոր հրամանատար

Երեկ Չեչնիայում Ռուսաստանի Դաշնության համատեղական զորքերի խմբավորման նոր հրամանատար նշանակվեց 48-ամյա գեներալ Անատոլի Շկիրկոն, որը այդ պաշտոնում փոխարինեց հոկտեմբերի 7-ին Գրոզնիում ահաբեկչական գործողության հետեւանքով ծանր վիրավորված գեներալ լեյտենանտ Անատոլի Ռոմանովին, որը ներկայումս ծանր վիճակում գտնվում է Մոսկվայի Բուրդենկոյի անվան զինվորական հոսպիտալում: Մինչ նոր նշանակումը, Անատոլի Շկիրկոն զբաղեցնում էր Ռուսաստանի Դաշնության ՆԳՆ զորքերի հրամանատարի տեղակալի պաշտոնը: Նա կադրային սպա է, մասնակցել է նախկին ԽՍՀՄ տարածաշրջանում տեղի ունեցած ռազմական հակամարտություններին եւ լավ տեղյակ է Չեչնիայում տիրող իրադրությանը:

ԵՐԵՎԱՆ

Գողությունը ԳիԱրՔՄ-ի գրասենյակում ուղղված է նախեւառաջ ազատ արտադրողների դեմ

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

«Մոտակա ժամանակներում մենք իրոք նախատեսում էինք կազմակերպել մի հանդիպում լրագրողների հետ, եւ կարելի է միայն ցավել, որ այդ հանդիպումը պայմանավորված եղավ միանգամայն այլ առիթով: Մինչդեռ ցանկություն եւ անհրաժեշտություն կար տեղեկացնել լրագրողներին մեր կազմակերպության հեռանկարային գործունեության մասին, ծանոթացնել որոշ փոփոխությունների եւ ուշադրություն հրավիրել հատկապես վերջին 1,5 ամիսների ընթացքում նախաձեռնված միջոցառումների վրա»: Այսպես սկսեց իր խոսքը հոկտեմբերի 12-ին հրավիրված ասուլիսի ժամանակ ԳիԱրՔՄ-ի խորհրդի նախագահ Արմեն Արշակյանը: Ասուլիսի հրավիրման առիթը հոկտեմբերի 10-ի լույս 11-ի գիշերը (19:00-9:30 ընկած ժամանակահատվածում) «Երեւան» հյուրանոցի համարներից մեկում տեղակայված կուսակցության գրասենյակում կատարված գողությունն էր:

Այն հանգամանքը, որ գողացվել են սոսկ միության անդամների անձնական քարտերը եւ անդամավճարներից գոյացած շուրջ 3000 դրամ գումարը (մինչդեռ գրասենյակում կային մինչեւ 1000 ԱՄՆ դոլարի ընդհանուր արժողությամբ գրասենյակային իրեր), պարոն Արշակյանին բույլ է տալիս ենթադրել, որ գողերին եւ նրանց խրախուսողներին հետաքրքրում էին բացառապես կազմակերպության անդամների անձնական գործերը:

Տես # էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Սկիզբը էջ 1

ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի առաջարկով քննարկվեց Հայաստանում Համաշխարհային բանկի քաղաքականության իրականացման առանձնահատուկ մոտեցումը, այն է՝ միաժամանակյա ինվեստիցիաների հնարավորության ընձեռում եւ մի- անդրադառնա, քանի որ, ասաց նա, Հայաստանը հետեւողականորեն եւ հաստատակամորեն իրականացնում է տնտեսական բարեփոխումների իր ծրագիրը եւ հասել է շոշափելի արդյունքների: Մենք պետք է օգնենք Հայաստանին հաղթահարել առկա դժվարությունները, իսկ տնտեսու- եւ նույնքով հանդես եկավ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նախագահ Բիլ Քլինթոնը: Նախագահի խոսքը, ըստ Լոբյան, կոչ էր ուղղված նրանց, ովքեր բացասաբար են տրամադրված Միացյալ Նահանգների պետական բյուջեից Համաշխարհային բանկին միջոցների տրա-

ԱՄՆ

Հանդիպումներ Վաշինգտոնում

ՀՀ կառավարական պատվիրակությունը ՀԲ եւ ՄՎՖ ամենամյա ժողովում

ցազգային զարգացման ասոցիացիայի գծով, պահպանելով եւ հնարավորության դեպքում մեծացնելով սահմանափակումները, եւ Վերակառուցման ու զարգացման Միջազգային բանկի միջոցով մասնավոր սեկտորի զարգացման համար: Այդ ինվեստիցիաները ներդրվում են տնտեսության արագ ու դինամիկ զարգացում: Մարմնի ժամկետներն այս դեպքում համեմատաբար սեղմ են եւ տոկոսները փոքր-ինչ բարձր, սակայն դրանք կոմերցիոն վարկերի տոկոսներից անհամեմատ ցածր են, քանի որ Համաշխարհային բանկը կոմերցիոն բանկ չէ եւ շահույթ չի հետապնդում:

Հանդիպումը, որն ըստ Լոբյան վերածվեց բանակցությունների, արդյունավետ էր: Համաշխարհային բանկի նախագահը նշելով, որ Միջազգային զարգացման ասոցիացիայի միջոցները 1996 բյուջեին կրճատվում են երկու անգամ, 6 միլիարդ դոլարից հասցվելով 3 միլիարդ դոլարի, խոստացավ, որ Հայաստանի վրա դա բացասաբար չի թյան վերելքն ու կենսամակարդակի բարձրացումը ինքնին ի վիճակի են իրականացնել, ասաց Ջեյմս Վոլֆենսոնը: Նա սկզբունքորեն համաձայնեց Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի կողմից Հայաստանի տնտեսության մեջ ինվեստիցիաներ անելու գաղափարին, որի իրականացումը կքննարկվի առաջիկայում:

Նույն օրը Հայաստանի պատվիրակությունը հանդիպում է ունեցել նաեւ Միջազգային վալյուտային ֆոնդի եվրոպական երկրորդ բաժանմունքի տնօրեն Օդլինգ Սմիի, ֆոնդի ղեկավար աշխատողներ Մոհամեդ Շադման Վալավիի եւ Տանա Կագամբաշի հետ: Քննարկվել են ֆինանսական շուկայի զարգացման, բանկային ոլորտում բարեփոխումների, կանխիկ եւ անկանխիկ հաշվեկշռի ապահովման խնդիրներ, նաեւ տնտեսության կառուցվածքային փոփոխություններին ուղղված ընդլայնված վարկերի ստացման հնարավորությունները: Ժողովի մասնակիցներին ողջունեց ժողովանը նախկին ծավալներով: Հարկ է, որ ԱՄՆ-ը շարունակի ֆինանսավորել Համաշխարհային բանկին առանց կրճատելու ծավալները, հանդես գալով իբրեւ առաջնահերթ դոնոր երկիր: Դա են պահանջում ոչ միայն նոր աստող երկրների, այլեւ հենց իր՝ ԱՄՆ-ի շահերը, որովհետեւ տնտեսական ու ֆինանսական համընդհանուր վիճակի կայունացումն ու բարելավումը ձեռնտու ու շահավետ են բոլորին, այդ թվում եւ ԱՄՆ-ին, ասաց Բիլ Քլինթոնը ավելացնելով, որ 21-րդ դարը պետք է լինի բարգավաճման եւ համընդհանուր բարեկեցության դար: Հոկտեմբերի 12-ին նույնքով հանդես եկավ Հայաստանի կառավարական պատվիրակության ղեկավար վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը: Ծրագրված են Հայաստանի պատվիրակության հանդիպումներ Համաշխարհային բանկի կարգադրիչ տնօրեն Միշել Կամդեսյուի, ՀԲ եւ ՄՎՖ տարբեր կառույցների ղեկավարների հետ:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԵՐԵՎԱՆ

Գողությունը ԳիԱրՔՄ-ի գրասենյակում ուղղված է նախեւառաջ ազատ արտադրողների դեմ

Սկիզբը էջ 1

Բանն այն է, որ միության հետ համագործակցող տասնյակ արտադրողներ, տնօրեններ եւ տնտեսությունների ղեկավարներ, ԳիԱրՔՄ-ի վարչության նախագահ Գագիկ Գրիգորյանի ձերբակալումից հետո պարզապես խզեցին կազմակերպության հետ ունեցած նախկին կապերը: Բնականաբար այժմ համապատասխան աշխատանքներին անհրաժեշտ է պարզել ընդդիմադիր կուսակցության հետ համագործակցողների մնացած ցուցակը: «Արտադրության ղեկավար լինելը չափազանց խոցելի պաշտոն է, ասեց պարոն Արշակյանը, եւ այս հանգամանքի վրա միայն կարելի է դիտել նրանց հեռացումը»: Հարկ է նաեւ նշել, որ համագործակցողներից ոչ արտադրող Աշոտ Մանուչարյանը մինչ օրս զննվում է հատուկ ծառայությունների մշտական հսկողության տակ եւ, ինչպես խոստովանեց Աղասի Արշակյանը, անձամբ ականատես է եղել նման երեւույթների:

Աղասի Արշակյանի կարծիքով, գողության պատճառներից են նաեւ վերջին 1,5 ամիսների ընթացքում ԳիԱրՔՄ-ի կողմից իրականացված միջոցառումները կապված ներքին ցեղասպանության դատապարտման եւ հատկապես հոկտեմբերի 12-ի առավոտյան նախորդող մտավորականության ֆորումի ժամանակ իր արտասանած բացահայտ սուր ճառի հետ: Տվյալ պարագայում կրկին նշվեց, որ գողությունը քաղաքական ակցիա էր, նախազգուշացում, որը շարունակվում է ընդդիմադրությունների այն շրջան, որը ձգվում է «Շրջան», «Գոլոս Արմենիի» եւ «Ազգ» թերթերի նկատմամբ համապատասխան մարմինների կողմից իրականացված գործողություններով:

Այնուամենայնիվ, պարոն Արշակյանի համոզմամբ, նման միջոցները միեւնույն է, ի զորու չեն «սանձահարել» մտավորականների միության խիզախ անդամներին: Ի դեմ, խոսելով անդամների մասին, Աղասի Արշակյանի վկայությամբ, նախընտրական ժամանակահատվածում, ելնելով զուտ կոնյունկտուրային նկատառումներից, ԳիԱրՔՄ-ի անդամ էին դարձել: Սակայն հայտնի իրադարձությունների հետեւանքով նրանք լքեցին միության շարքերը:

Հոկտեմբերի 11-ին ներքին գործերի քաղաքային եւ Սպանդարյանի շրջանային մարմինները, ահազանգ ստանալով իրականացված գողության մասին, այցելեցին կուսակցության գրասենյակ եւ սկսեցին քննական հետաքննությունը: Հոկտեմբերի 12-ին Աղասի Արշակյանը արդեն իսկ համապատասխան մարմիններին տվել էր իր ցուցմունքները: Վարկածներից մեկը այն, որ գողերը կուսակցության անդամներից են, պարոն Արշակյանը բացառեց նրանով, որ միության անդամներին հայտնի էր չհրկիզվող պահարանի բանալու տեղը, մինչդեռ գողերը ստիպված են եղել ջարդել դրա դուռը:

■ ***ՄԱԿ-ի Երեւանի գրասենյակի «Շեյտեր» ընկերության պատվերով «Գողարշին»*** *տեսչի շինարարները նախկին նոմ արդիականացման Արցախ գյուղում շարունակում են միահարկ 10 առանձնատների կառուցումը: Դրանցից յուրաքանչյուրը հագեցած է կոմունալ կենցաղային բոլոր հարմարություններով, նախատեսված է բնակարաժ 2 ընտանիքի համար 700-ական քառակուսի մետր տնամերձ հողամասով: Վեց տներում արդեն ավարտվել են հիմնական աշխատանքները: Շինարարները հավաստիացնում են, որ կարճ ժամանակամիջոցում 9 բաց սեփականատիրությամբ գեղջիկ, տաքակերտ տներում կբնակեցվեն բռնագաղթված 20 ընտանիքներ:*

Մ.Մ.

Ալավերդին կունենա իր զինանշանը

Ալավերդու քաղխորհրդի հայտարարած մրցույթին ներկայացված զինանշանների էսքիզներում առաջին տեղը

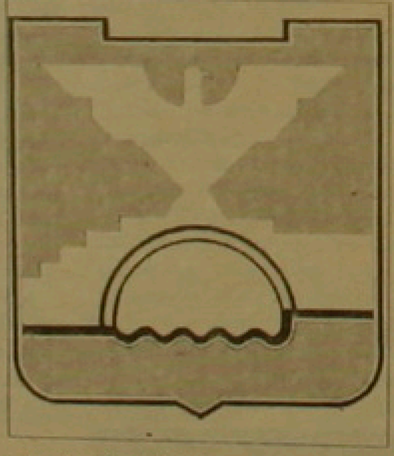

գրավեց Սուրիկ Մոխսակյանի, Սլավիկ Միրաղեղյանի, Վարուժան Վարդանյանի ներկայացրած գունապատկերը: Զինանշանի վրա պատկերված է Սանահինի 13-րդ դարի պատմական կամուրջը, որի ներքեւում ալիքաձեւ գծերը խորհրդանշում են Դեբեդը: Կամուրջի վրա իջած թեւատարած արծիվը խորհրդանշում է Լոռին, որ հայտնի է իր քաջերով, իր բնաշխարհի գեղեցկությամբ ու անառիկությամբ: Ալավերդու քաղխորհրդի հաստատումից հետո այս զինանշանը կդրվի քաղաքի մուտքերի մոտ, մայրուղու եզրին, վարչական շենքի շքամուտքի կամարին եւ տեղ կգրավի քաղաքի դրոշի վրա:

ՏԱԹԵՎՈՍ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ԹԵՀՐԱՆ

ՀՅԴ Ընդհանուր ժողովը Հայաստանում չի գումարվի

Սկիզբը էջ 1

Բացի դրանից, Հայ հեղափոխական դաշնակցության կողմից արդարադատության նախարարությանը ներկայացված փաստաթղթերից երեւում է, որ նախատեսվող Ընդհանուր ժողովին որպես պատգամավոր մասնակցելու են ոչ միայն ՀՅԴ անդամ ՀՀ քաղաքացիները, այլեւ օտարերկրացիները: Հետեւաբար, ենթադրվող կազմով Ընդհանուր ժողով գումարելու դեպքում Հայ հեղափոխական դաշնակցություն հասարակական քաղաքական կազմակերպությունը կխախտի Հասարակական քաղաքական կազմակերպությունների մասին ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածը եւ ՀՀ Օտարերկրացիների իրավաբանական վիճակի մասին օրենքի 25-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները:

Մեկնաբանելով այս պատասխանը, ՀՀ արդարադատության փոխնախարար Տիգրան Պետրոսյանը «Փաստի» թղթակցին հայտնեց, որ ինքը ժամանակին մի շարք հանդիպումներ է ունեցել ՀՅԴ ներկայացուցիչների հետ եւ մանրամասն բացատրել, թե ինչ պետք է անել թերությունները վերացնելու համար: Մեր այն հարցին, թե Հայաստանում ՀՅԴ Ընդհանուր ժողովի գումարումը չէ՞ր կարող արդյոք նշված թերությունները վերացնելու մեխանիզմի դեր ստանձնել, պրն. Պետրոսյանը պատասխանեց. «Կազմակերպությունը պետք է անի այն, ինչ նախատեսում է ՀՀ օրենսդրությունը, ինչպես նաեւ իր իսկ կանոնադրությունը: Արդարադատության նախարարության կողմից հաստատված կազմակերպության կանոնադրության մեջ կան բոլոր այդ մեխանիզմները»:

Վերջում ավելացնենք, որ կուսակցության կրկնակի կասեցումը կարող է սահմանվել մինչեւ մեկ տարի ժամկետով, որից հետո եթե թերությունները կրկին չվերացվեն, ՀՅԴ գործունեությունը Հայաստանում կարող է ընդհանրապես արգելվել:

Ա. Զախարյանը դատարանի ուշադրությունը հրավիրում է ...

Սկիզբը էջ 1

Վերոհիշյալ ցուցմունքների ընթերցումից հետո, դատավորը փորձեց ճշտել ամբաստանյալի տեսակետը դրանց վերաբերյալ: Ա. Զախարյանը ծնզբից եւեթ հրաժարվել էր հարցերին պատասխանելուց, սակայն կոլեգիայի ուշադրությունը հրավիրեց դեկտեմբերի 24-ի հարցաքննության արձանագրության թանաքի գույնի, ժամկետի վրա եւ, չմանրամասնելով ասածը, խոստացավ հետագայում հայտնել, թե ինչ պայմաններում են ձեռք բերվել այդ ցուցմունքները:

Հետագա ցուցմունքները, որոնք թվագրված էին 1994 թ. հունվարի 5 եւ հունվարի 6, տրամաբանորեն պետք է արձանագրված լինեին 1995 թ: Երկու ցուցմունքներով ամբողջանում էր Ներսիսյան ամուսինների սպանությունը մանրակրկիտ նկարագրություններով: Դրանց վերաբերյալ ամբաստանյալը հայտնեց, որ մինչեւ այդ ցուցմունքներն ստանալը, հունվարի 5-ին, մեկուսարանում իրեն առաջին անգամ թերթ է տրվել՝ «Հայաստանի Հանրապետութիւն» օրաթերթի դեկտեմբերի 29-ի համարը, որտեղ տպագրված «Քրոնի» սպանության նյութերն էլ դարձել են իր ցուցմունքները: Դարձյալ դատարանում ուշադրությունը հրավիրեց այն հանգամանքին, որ քննիչը հարցրել է թմրանյութի մասին, իսկ ինքը խոսել է Ներսիսյան ամուսինների սպանությունից: Նույնի հետ կապված փաստաբան Ոսկանին արձանագրեց, որ 4 ժամ տեւած հարցաքննության ընթացքում ամբաստանյալին տրվել է ընդամենը 1 հարց եւ առանց ենթահարցերի արձանագրվել է 4,5 էջանոց ցուցմունք:

Հրապարակված վերջին հարցաքննությունը կատարվել է 1995 թ. հունվարի 10-ին: «Ցուցմունքներն արտագրված են քննիչի հանձնած մեքենագրված տեքստից եւ միայն այդ ցուցմունքում 5-6 օրինախախտում կա», հայտնեց ամբաստանյալն այնուհետեւ ավելացնելով, որ հարցաքննության ընթացքում փոխվել է նաեւ քննիչը, որի հետեւանքով էլ շարադրանքի բովանդակությունը կտրուկ փոխվել է: Այդ հարցաքննությունը, որը նույնպես տեւել էր 4-5 ժամ, Ոսկանին դարձյալ հավաստի չհամարեց:

Դատավարության ողջ ընթացքում Ա. Զախարյանը հրաժարվեց պատասխանել դատավորի, մեղադրողների ու փաստաբանների հարցերին, խոստանալով հետագայում մանրամասն պատասխաններ տալ: Օրվա երկրորդ կեսին դատավարությունն ընդհատվեց փաստաբան Ոսկանու հիվանդության պատճառով: Կոլեգիային նախապես ներկայացված բժշկական տեղեկանքի հիման վրա որոշվեց հաջորդ նիստը հրավիրել երեքշաբթի օրը եւ փաստաբանին կազդուրվելու հնարավորություն տալ:

ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ

Սպասվում է աճուրդների նոր շարք

ՀՀ պետական ունեցվածքի հաշվառման եւ սեփականաշնորհման վարչության աճուրդի կենտրոնը հոկտեմբերի 20-ին եւ 25-ին կկազմակերպի աճուրդներ Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնի շենքում: Մասնակցել ցանկացողները նշված ժամկետներից առնվազն 5 օր առաջ պետք է ներկայացնեն մասնակցության հայտը եւ վճարման անդորրագիրը (60 հազար դրամ): Աճուրդում հաղթողը պարտավոր է վճարումները կատարել ոչ ուշ քան աճուրդի անցկացման հաջորդ աշխատանքային օրը եւ նույն օրն անդորրագիրը ներկայացնել աճուրդի կենտրոն: Ուշացնելու դեպքում կանխավճարը չի վերադարձվում: Աճուրդի մասնակցի տոմսն արժե 5000 դրամ: Մասնակից չհամարվողները մուտքի տոմսի համար պետք է վճարեն 3000 դրամ: Նշված երկու օրերին կվաճառվեն հանրապետության տարբեր շրջաններում բաց բաժնետիրական ձեւով սեփականաշնորհվող 12 ձեռնարկությունների բաժնետոմսերը:

Նոյեմբերի 4-ին նույնպես թատրոնի շենքում կկայանա աճուրդ, որի ընթացքում կսեփականաշնորհվեն շուրջ 28 փոքր օբյեկտներ Նաիրիի, Մասիսի, Աշտարակի, Արարատի շրջաններում, Երեւան, Հրազդան եւ Արտաշատ քաղաքներում: Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարելի է դիմել աճուրդների կենտրոն կամ «Արմավենի» խորհրդատվական տեղեկատվական գործակալություն:

Ա. Գ.

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Ե տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ՊԱՎԵԼ ԳԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ամփոփում

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ղարաբաղցիները նախանձելու տեղ չունեն

Պարզել, թե ով է մեղավոր ավտոմատային հերթական փոխհրաձգությունում կամ առաջինը ով սեղմեց գնդացրի ձգանը՝ բարդ է: Եվ այս և մյուս կողմը տալիս է խիստ սակավ և միակողմանի տեղեկատվություն, միմյանց մեղադրելով զինադադարի խախտման մեջ: Ճշգրիտ հայտնի են միայն մի քանի դեպքեր, երբ ադրբեջանական բանակի ստորաբաժանումները հարձակվել են Հայաստանի տարածքի վրա՝ հրասայլերի և հրետանու նախապատրաստմամբ: Սակայն, դժվարության հանդիպելով, նահանջում:

Ասույց աղբյուրներից հայտնի դարձավ, որ մի քանի ամիս է Բաքուն Հայաստանի սահմանի երկայնքով կենտրոնացնում է ռազմական տեխնիկա և կենդանի ուժ: Դա, բնականաբար, Հայաստանում տեղիք է տալիս համապատասխան ձեռնարկումների:

«Օբշչայա գազետա» թերթի թղթակցից: ԵԱՀԿ-ի որոշմամբ անդրկովկասյան այդ հանրապետություններին թույլատրված է ունենալ 220-ական հրասայլ: Իրականում Հայաստանն ունի 129, Ադրբեջանը՝ 279 հրասայլ: Հրետանային միջոցներ՝ համապատասխանաբար 225 և 354, մարտական ինքնաթիռներ՝ 6 և 53, զրահամեքենաներ՝ 346 և 736: Միայն ուղղաթիռների թվով է (5) Հայաստանը գերազանցում Ադրբեջանին: Հայաստանին թույլատրված է բանակում ունենալ 32682 մարդ: Պաշտոնական տվյալների համաձայն, նա վրոտան չի խախտում: Ադրբեջանի բանակը կարող է ունենալ 70 հազար մարդ, նրա շարքերում այսօր կա 56 հազար զինվոր:

Սակայն թվերը չեն կարող հիմք ծառայել ճշգրիտ կանխագուշակումների համար: Մասնագետները պնդում են, որ հայկական բանակը լավ է նախապատրաստված և ունի բավականին բարձր մարտունակություն: Հաշվի չեն առնվել Լեռնային Ղարաբաղի պաշտպանության բանակի ուժերը: Պարզ է՝ քանի որ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը չի ճանաչվել համաշխարհային հանրության կողմից, ապա նա կարծես թե գոյություն չունի, ուստի նրա բանակը գոյություն ունենալ չի կարող: Իրականում այդ «կարծես թե գոյություն չունեցող» պետությունը նախագահական հանրապետություն է, իր խորհրդարանով, կառավարությամբ, դատական իշխանություններով: ԼՂՀ-ն ապրում է ռազմական ժամանակի օրենքներով: Տնտեսությունը կողմնորոշված է պաշտպանության կարիքներին: Ունի իր կանոնավոր բանակը: Ուզած պահին զենքի տակ կարող է դրվել արական ողջ բնակչությունը: Գործնականում ղարաբաղցի բոլոր չափահասները պատերազմին մասնակցելու փորձ ունեն: Բուն բանակում գոյություն ունի ամուր կարգապահություն, լավ նախապատրաստված սպայական կազմ: Թե ինչպես են կարողանում մարտնչել, արդեն ցույց են տվել: Ճիշտն ասած, նրանք նախանձելու տեղ էլ չունեն՝ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքը փոքր է...

...ուղեկցվում են ավիահարձակումով փախուստ ձեռավ նրան հեռացնելու կարեւորագույն խնդիրների լուծումից:

Կհաջողվի՞ արդյոք բոսնիական փորձը կրկնել Անդրկովկասում՝ անմիջապես Ռուսաստանի սահմանների մոտ:

Այն պատրանքը, որ խնդիրը, իբր, կարելի է լուծել ուժի միջոցով՝ կենսունակ է: Այստեղից էլ բխում է՝ չգնալ որևէ զիջումի: Ադրբեջանը պահանջում է իրեն վերադարձնել գրավված բոլոր տարածքները, Շուշին և Լաչինի շրջանները, և միայն հետո համաձայն է քննարկել Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը: Այդ այն դեպքում, երբ ԼՂՀ ղեկավարները մեկ անգամ չէ, որ հայտարարել են, թե մտադիր չեն քննարկել ինչպես այդ, այնպես էլ բանակի զինաթափման հարցը: Ըստ նրանց, Շուշիի շրջանը Լեռնային Ղարաբաղի մի մասն է, իսկ Լաչինի շրջանը միակ միջանցքն է, որը Ղարաբաղը կապում է Հայաստանին և աշխարհին:

Օրերս, ամփոփելով Մոսկվայում բանակցությունների հերթական անհաջող ռաունդի հանրագումարը, ԼՂՀ արտգործնախարար Արկադի Ղուկասյանը հայտարարեց. «Ադրբեջանի ղեկավարների գլխավոր դժբախտությունն այն է, որ նրանք հաշվի չեն առնում գոյություն ունեցող իրողությունները: Ադրբեջանի այսօրվա դիրքորոշումը Ղարաբաղի անձնատուր լինելու պահանջն է այն պայմաններում, երբ Ադրբեջանը ռազմական պարտություն է կրել: Մենք մտադիր չենք նրանց հետ խոսել ուժի դիրքերից, սակայն արհամարհել այն փաստը, որ տեղի է ունեցել պատերազմ, որը բազմաթիվ կյանքեր է խլել, մենք չենք կարող»:

Հայաստանը ավելի շատ է տրամադրված զիջումների: Սակայն Ղարաբաղի գոյության և նրա բնակչության կյանքի սպառնալիքի դեպքում Երևանի ղեկավարները չեն կանգնի ռազմական միջամտության երկընտրանքի առջև: Պատերազմի տրամաբանությունը առայժմ իրեն չի սպառել:

հանցել են: Չինված խմբերի մարտավարները և արկերի պայթյունները արթնացրին այն դիվանագետներին, որոնք զբաղվում են ղարաբաղյան խնդրով: Իրենց գործողությունները կտրուկ ակտիվացրել են ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի, Ռուսաստանի, մի շարք այլ երկրների ներկայացուցիչները: Հայաստան ժամանեց ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի տեղակալ, ղարաբաղյան խնդրի հատուկ դեսպանորդ Ալդո Այելոն: Նա մտադիր էր լինել Ստեփանակերտում: Բայց քանի որ Լեռնային Ղարաբաղի ղեկավար Ռոբերտ Քոչարյանն այդ ժամանակ գտնվում էր Երևանում, որոշեցին հանդիպել անհապաղ: Այելոն հանդիպումն անվանեց հետաքրքրական, տեղեկատվությամբ հագեցած, և, իր հերթին, չճանաչված հանրապետության նախագահին հրավիրեց Նյու Յորք երկխոսությունը շարունակելու: «Ես ՄԱԿ-ի շենքում հիանալի գրասենյակ ունեմ Իսթ Ռիվերի վրա բացվող տեսարանով,- ասաց նա: Կարծում եմ, որ աշխատասենյակը և նրա լուսամուտներից բացվող տեսարանը զրույցի համար ամենաբարենպաստ պայմանները կստեղծեն: Ես պարոն Քոչարյանին խոստացա, որ կայցելենք Նյու Յորքի լավագույն ռեստորանը»:

Կասակր կասակ, սակայն, ինչպես երևում է, ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար լրջորեն անհանգստացած է վերջին իրադարձություններից, քանի որ առաջարկեց Հայաստանի և Ադրբեջանի նախագահների հանդիպումն անցկացնել Նյու Յորքում:

Գրում է մոսկովյան հեղինակավոր «Օբշչայա գազետա» թերթն իր վերջին համարներից մեկում: Մեկուկես տարվա անդորրից հետո նորից ակտիվանում են ռազմական գործողությունները հայ-ադրբեջանական սահմանի երկայնքով և ղարաբաղյան դիմակայության գծում:

Մինչ այդ Ադրբեջանի ղեկավարներն ավելի հաճախ էին հանդես գալիս մարտակոչ հայտարարություններով: Անշուշտ, դա պայմանավորված է խորհրդարանական մոտեցող ընտրություններով: Սակայն ոչ միայն: Միանգամայն հնարավոր է, որ Բաքուն նախատեսել է հոկտեմբերականային այն երկրների խոստումները, որոնք օգտվելու են կասպիական նավթից: Ադրբեջանն ակտիվորեն սկսել է մերձենալ Հյուսիսատլանտյան ուխտին: Վերջերս Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովը ափսոսանքով հայտնեց, որ ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությունը հանդես է գալիս հայերի կողմից Ադրբեջանի գրավված տարածքների ազատագրման կազմակերպմանը մասնակցելուն դեմ: «Սակայն մենք պետք է և պիտի դնենք այս հարցը,- ասաց նա: ՆԱՏՕ-ն պարտավոր է զբաղվել դրանով, քանի որ նա պատասխանատու է եվրոպական մայրցամաքի անվտանգության համար... ՆԱՏՕ-ի մասնակցությունը կարող է լինել այնպես, ինչպես Բոսնիայում կամ այնպես, ինչպես դա եղավ Քուվեյթում»:

Իսկ թե ինչով են հանգրվանում Բալկանի և Անտանտի դիրքորոշումները, ապա դա կախված է նաև շրջանում Ռուսաստանի դերից: Դեկլարատիվ հայտարարությունները

ՎԱՆԱՁՈՐ

Ջեռուցումից հրաժարվողները կզրկվեն շուրջօրյա հոսանքից

Ինչպես հայտնի է ՀՀ «Հայբնակկոմունծառ» միավորման և ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից մեկ քմ. բնակ. մակերեսի ջեռուցման սակագին է հաստատվել մեկ ամսում 7,3 դրամ:

Այդ առթիվ անցկացված հարցմանը Վանաձորում ջեռուցվելիք 250 շենքերից ընդամենը մեկի բնակիչներն են ցանկություն հայտնել ջեռուցում ունենալ:

Օրերս Վանաձորի քաղգործկոմը հաստատեց «Ձմեռ 1995-96 թթ.» ծրագիրը և նկատի ունենալով բնակչության անվճարունակությունը, որոշեց մեկ քմ. բնակմակերեսի ջեռուցման սակագինը հաստատել 1 ամսում 4 դրամ: Տարբերությունը՝ մոտ 30 մլն դրամ նախատեսվել է մարել 1995 թ. քաղաքային բյուջեի գերակատարումների հաշվին: Բնակիչները նախօրոք պետք է վճարեն 90 օրվա համար նախատեսված ջեռուցման վարձավճարի 20 տոկոսը: Ինչպես տեղեկացանք քաղխորհրդի նախագահի տեղակալ Արմեն Հովհաննիսյանից, ջեռուցվող շենքերը հիմնականում կապահովվեն նաև օրական 20 ժամ էլեկտրամատակարարմամբ: Այնպես որ ջեռուցումից հրաժարվողները, ըստ Ա. Հովհաննիսյանի, կզրկվեն նաև համարյա շուրջօրյա էլեկտրամատակարարումից:

[illegible]

Նորաստեղծ տոն կամ ջրի պաշտամունքի վերադարձը

Նախա 88-յան ժամանակներում իշխող կուսակցության կառավարությունը տեսակետներից զատ այնպես այլ տոների առիթ էր ստեղծում մարդկանց համար, որի միանգամայն դիպուկ արձագանքն էր ժողովրդականության «Այսպես որ կյանքն մեր...» ստեղծագործությունը: Հետխորհրդային շրջանում այդ տոները կտրուկ ավելացան: Կենսապայմանների վատթարացմանը զուգընթաց սկսեցին առաջանալ լույսի, ջրի, տաքի կարճատևերի և ոչ կենցաղային այլ փայլատակումների գնորդության օրեր, նույնիսկ ժամեր, կամ ավելի կարճատև ժամանակային միավորներ: Իսկ վերջերս մեր քաղաքամայր դրանց ավելացավ նոր ուսկի մի տոն: Երկու օր առաջ մենք Լուկաշինի փողոցի մի հատվածի բնակիչներս, ճշեցինք մեր խմելու ջրի արտոսման միամսյակը: Անցած ամսվա 11-ից մինչև օրս խողովակները մեր ծորակներին են հասցնում գեխաջուր: Ժամերով երեխի մի քիչ ճիշտ չասած, որովհետև խողովակների վնասվելուն հասցրող մեկ-ճեկուկես շաբաթ վերականգնման աշխատանքների վրա ծախսվեց 2-3 մետրանոց մի հատվածի համար: Դե, շուկայական հարաբերություններ են: Դրա համար էլ այդքան երկարեց: Քաղցկելու համար սկզբում զոմար հավաքվեց: Այսպ գործը կանգնեց, որովհետև աշխելու համար նոր լիցք էր անհրաժեշտ: Հետո ինչ որ շարժում նկատվեց, չգիտեմ, համապատասխան շարժառիթ էր եղել էր, թե ոչ, բայց ջուրը սկսեց հոսել: Պղտոր ջուր, անշուշտ: Խմելու ջուր բերելու համար մենք շարունակեցինք կյանք բազմաթիվ այն երեխաների ճակատագիրը, ովքեր կոմունիստական «կոմն ուսած» հայրենի փոխարեն պայլերը զինվորագրվելով անցորդած էին անում փողոցի երկայնքով: Դեռ լավ էր, որ ոչ շատ հեռու մի աղբյուր կար, որ ջրմուղ կոյուղու վարչությունը չէր տեղադրել ջրաչափի սարքեր: Այսպես անձնապաշտպանված մարդիկ անգամ բույլ չէին տա օգտվել իրենց շենքերը սպասարկող այդ աղբյուրից: Կամ էլ, շուկայական հարաբերությունների թելադրանքով, մասնավոր բիզնես կբացեին, որից այնքան վախենում է ջրմուղ-կոյուղու վարչությունը: Մեր թերթի էջերում ընդամենը վերջերս անդրադարձանք նշված ձեռնարկության անդադրում աշխատանքին: Ուստի, երբ տերը նրանք են, իրենցից են պահանջում: Իսկ ջուրը, որ նախկինում էլ հազիվ առաջին հարկերին էր բարձրանում, շարունակում է պղտոր հոսել: «Աշխատանքներն ավարտելուց» մի քանի օր անց այն զուլալվելու փորձեր էր անում, բայց տեղացած անձրևը կրկին եղանակ դիրքի բերեց: Հիմա հրավիրում ենք համապատասխան մարմիններին մեր տոնին միանալու և միաժամանակ լուծելու այն հանելուկը, թե ինչպես զովված և վերուստին ծածկված խողովակներում եղող ջրի մեջ հողը զգալի նստվածք է տալիս:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

Հ. Գ. Երեկոյան մեծ բարեկամում նկատվեց: Քիչ մնաց գրելու համար խինդս տանեեր: Բայց չէ՞ որ այդ մեկ ամիսը ապրել ենք:

ՍՓՅՈՒՌՔ

Վոլգոգրադում կկառուցվի հայկական եկեղեցի

Վոլգոգրադի մարզի Ա. Գրիբոյեդովի անվան հայկական ընկերությունը հիմնադրվել է 1992 թ.: Մարզում բնակվում են 25 հազարից ավելի հայեր, որոնց մշակութային, քաղաքական և լուսավորչական աշխատանքները ղեկավարում է տեղի հայկական ազգային ժողովի կողմից ընտրված 13 ճանաչված գործարար ու հայրենասեր մարդկանցից բաղկացած կոմիտեն, որի նախագահն է Վոլգոգրադի պետական ծառայության ակադեմիայի ռեկտոր, պրոֆեսոր Միքայել Սուքիասյանը:

Ընկերության առօրյա աշխատանքները ղեկավարում է Ռուսաստանի վաստակավոր շինարար, ընկերության նախագահի առաջին տեղակալ Լենո Բաղդասարյանը:

Ընկերության կոմիտեի հիմնական խնդիրն է ամրապնդել ու զարգացնել հայ և ռուս ժողովուրդների բարեկամությունը, բազմակողմանի ներկայացնել հայ մշակույթը, լայն բացատրական աշխատանքներ ծավալել հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի մասին:

Ընկերությունը համագործակցում է մարզում գործող տասնյակ այլ ազգերի, հատկապես ռուսական ընկերության և նրա ղեկավարներից՝ Ստանիսլավ Տերենտեւի հետ, որը և «Կոլոկոլ» հեղինակավոր թերթի գլխավոր խմբագիրն է: Նա հաճախակի է իրենց թերթի էջերում լուսաբանում հայ համայնքի աշխատանքային գործունեությունը...

Հերոս քաղաքի 6 դպրոցներում գործում են հայոց լեզվի, գրականության ու պատմության ուսումնասիրման կիրակնօրյա խմբակներ:

Լենո Բաղդասարյանին Կամիշինում երկարատև փնտրտուքներից հետո հաջողվեց գտնել այն շենքը (Պուշկինի փող. հ. 2), որտեղ 1865-1866 թթ. աքսորավայրում գտնվելու ժամանակ, բնակվել և 1866 թ. մարտի 30-ին վախճանվել է Միքայել Նալբանդյանը:

Կամիշին քաղաքի ղեկավարների հետ պայմանավորվածություն էր ձեռք բերվել Նալբանդյանի բնակված շենքին փակցնել հուշատախտակ, որը պատրաստվել էր բարերար Էդմոնդ Վարդանյանի նախաձեռնությամբ: Սեպտեմբերի 21-ին այն ամրացվեց շենքի պատին:

Կամո քաղաքի բարերար Ռուբիկ Կառոյանը դպրոցականների համար ուղարկում է դասագրքեր ու գրենական պիտույքներ, և այլ պարագաներ, հաճախակի է լինում համայնքում:

Ընկերության ակտիվ անդամներից Գ. Ենոքյանը, Է. Վարդանյանը, Ա. Արզումանյանը, Վ. Ժամհարյանը, Ռ. Առաքելյանը, Ա. Մկրտչյանը և այլ բարերար, հայրենասերներ, որոնք պարբերաբար ֆինանսապես օգնում են համայնքին, հատկապես՝ հաշմանդամներին, փախստականներին, հիվանդներին, կարիքավորներին:

Հայտնի է, որ 18-րդ դարից մինչև 20-րդ դարի կեսերը Ցարիցին-Ստալինգրադ քաղաքում գործել է հայկական համայնքը, որը և կառուցել է «Սիս քաղաք» եկեղեցին... Սակայն ներկայումս այդ անկրկնելի կոթողը գոյություն չունի. միայն Վոլգոգրադի արխիվներում խնամքով պահպանվել են նրա լուսանկարներն ու պատմությունը... Ներկայումս ընկերության նախագահի տեղակալ Լենո Բաղդասարյանը մեծ դժվարություններով ձեռք է բերել այդ եկեղեցու բոլոր փաստաթղթերը, և համայնքը այն որոշել է վերականգնել մինչև 2001 թվականը՝ ի պատիվ Հայաստանում քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակի: Արդեն քաղաքի ղեկավարությունը Վոլգոգրադի կենտրոնում հատկացրել է տարածք, եկեղեցու շինարարությունն սկսելու համար...

Օգտվելով առիթից, ցանկանում եմ ձեր թերթի միջոցով հաղորդել Վոլգոգրադի մարզի Ա. Գրիբոյեդովի անվան ընկերության խնդրանքը ՀՀ կառավարությանը, Ամենայն Հայոց կաթողիկոս հարգարժան Գարեգին Առաջինին և գործարար հայրենասեր մարդկանց, համայնքին ֆինանսապես օգնել եկեղեցին կառուցելու գործում:

Ընկերությունը պլանավորել է 1996 թ. մարտի 30-ին Երևանում, Ռոստովում, Կամիշինում, Մոսկվայում և այլուր բարձր մակարդակով նշել Միքայել Նալբանդյանի մահվան 130-րդ տարելիցը և հրատարակել նոր աշխատություններ:

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Վարկածներ

Անհայտ թռչող մարմինների (ԱԹՄ) առեղծվածը, երկրի վրա տեղի ունեցող այլ անբնական երեւույթները դարեր շարունակ մտահոգել են մարդկությանը: Այսօր էլ աշխարհի տարբեր գիտահետազոտական կենտրոններ այդ գաղտնիքները բացահայտելու ուղիների փնտրտուքի մեջ են: Նրանց ապշեցնում է հողագնդի տարբեր վայրերում արձանագրված անսովոր երեւույթների եւ նրանց մասին վկայությունների ներքին տրամաբանությունը: Հայաստանում գտնում են, որ այդ երեւույթների ընկալումը շատ բանով կախված է մարդկանց հոգեւոր եւ մտավոր զարգացման աստիճանից, աշխարհի մասին ունեցած պատկերացումներից, որոնք արմատական վերանայման կարիք ունեն: Չէ՞ որ տասնամյակներ շարունակ խորհրդային երկրում քամահրվում եւ ծաղրվում էին ԱԹՄ-երի կամ պոլտերգեյստի (երկրոլորտը չլքած անհանգիստ հոգիներ) գոյության փաստերը: Բայց, ինչպես ասում են, ասեղը պարկում երկար չես պահի: Գիտնականները

Ժամանակն է հաղթահարել ինքնամեկուսացումը տիեզերական ներդաշնակությունից

պետք է լրջորեն վերաբերվեին այդ խնդիրներին:

Երբ 1989 թ. անվանի երկրաբան, վաղամեռիկ Հակոբ Տոնականյանը եւ գյուղատնտեսական գիտությունների թեկնածու Լեւոն Արարատյանը Երեւանում հիմնադրեցին արմաբանության կենտրոն, խնդիր կար հետազոտությունների միջոցով պարզել ԱԹՄ-եր գոյություն ունե՞ն, թե ոչ, եւ, եթե այո, ապա ի՞նչ են իրենցից ներկայացնում գիտական առումով: Երկու տարի անց Մոսկվայում տեղի ունեցած «Ֆենոմեն 91» կոնֆերանսի մասնակիցները զարմացան հայ արմագետների ներկայացրած փաստացի նյութով: Բանն այն է, որ նրանք Ծիծեռնակաբերդի մերձակա խաղողի այգուց եւ թիվ 111 միջնակարգ դպրոցի տարածքից վերցրած հողակտորների վրա, որտեղ 1990 թ. վայրէջք էր կատարել չճանաչված թռչող մարմինը, աճեցրել էին բույսեր, որոնց աճը մոտ 10 անգամ գերազանցում էր սովորական հողում աճեցվածից: Դպրոցի տարածքում իջած ԱԹՄ-ից դուրս էին եկել չորս ոտքատանման էակներ եւ հեռազգացական կապի մեջ մտել աշակերտների հետ: Գետնի վրա նրանք թողել էին սովորականից մեծ ոտնահետքեր, այնուհետեւ վերածվել էին հրե գնդի եւ ցանկապատի վրայից գլորվելով, անհետացել: Դպրոցի մերձակայքում հայ արմագետների կատարած հետազոտություններին մասնակցում էին նաեւ Մոսկվայից ժամանած արմագետ կենսաստեղորոշողներ: Հայ եւ ռուս մասնագետները կենսաստեղորոշման (բիոլոկացիա) եղանակով ճշտեցին գնդի տեղափոխման հետագիծը:

Հայկական արմաբանության կենտրոնի ներկայացրած այդ եւ մի շարք այլ տվյալներ լայնորեն լուսաբանվեցին ռուսաստանյան մամուլում, փոխանցվեցին Գերմանիայի արմաբանական հետազոտական կենտրոնին:

Այս տարի, հուլիսի 2-ին Հակոբ Տոնականյանի անվան արմաբանության եւ կենսաէներգետիկայի հայկական կենտրոնը գումարել է հիմնադիր ժողով եւ ընտրել գիտխորհուրդ, որի կազմում ընդգրկված են գիտական տարբեր կոչումներ ունեցող եւ տարբեր բնագավառներ ներկայացնող մասնագետներ: Հաստատությունը կազմել է իր կանոնադրությունը եւ գրանցվելու նպատակով դիմել ՀՀ արդարադատության նախարարությանը: Կազմակերպության գիտխորհրդի կարծիքով, երբ իրենք իրավաբանորեն ձեւակերպվեն, լայն հնարավորություններ կունենան օգնել հանրապետության բոլոր այն կազմակերպություններին, որտեղ իրենց մասնագետների կարիքը խիստ զգացվում է: Այսպես, անցած տարի կենտրոնում ահազանգ է ստացվել այն մասին, որ Ծաղկաձորի հանգստյան տներից մեկում մարդիկ առեղծվածային հանգամանքներում ոտքերի ցավեր են ստանում: Նրանց փոխադրում էին հիվանդանոց, եւ գործը հասնում էր անդամահատության: Կենտրոնին հայտնի էր, որ բնության մեջ գոյություն ունեն երկրի պաթոգեն (հիվանդածին) գոտիներ: Նույնիսկ քաղցկեղը 90 տոկոսով պայմանավորված է այդ գոտիների ազդեցությամբ: Կարելի էր Ծաղկաձորի հիվանդածին գոտում տեղադրել մետաղյա հատուկ կապօղակներ, որոնք կչեզոքացնեին դրանց ազդեցությունը մարդու օրգանիզմի վրա:

Արմաբանության եւ կենսաէներգետիկայի հայկական կենտրոնը ներկայումս ունի գիտահետազոտական եւ փորձաքննական, գաղտնաբանական գիտությունների (թեոսոֆիա, անտրոպոսոֆիա, բիոսոֆիա), աստղաբանական հետազոտությունների, կենսաէներգետիկայի եւ կենսաստեղորոշման բաժիններ: Կենտրոնի փոխնախագահ, Երեւանի ճարտարագիտական համալսարանի դասախոս Վիկտոր Մալյանի վկայությամբ, հաստատությունը ձգտում է մերձեցնել գիտությունը, կրոնը, գաղտնաբանությունը, պարահոգեբանությունը, կենսաէներգետիկան եւ յոգան: Դա, ըստ էության, նշանակում է մերձեցում ճշմարտությանը: «Վերջնական արդյունքում մեր նպատակը մեկ միասնական աշխարհընկալման մեջ միավորվելն է», ասում է Մալյանը: Իսկ կենտրոնի նորընտիր նախագահ, ՀՀ ԳԱԱ կենսաֆիզիկայի ինստիտուտի ավագ գիտաշ-

խատող Գեւորգ Գեւորգյանը օգնում է հասկանալ փնտրվող ճշմարտության էությունը: Ըստ նրա, անկախ այն բանից, կյանքը գոյություն ունի միայն երկրի վրա, թե նաեւ նրանից դուրս, միեւնույն է, այն երբեւէ չի առաջացել անկենդան նյութի էվոլյուցիայից: Հոգին եւ բանականությունը, կենդանի կյանքը կարող են առաջանալ միայն կենդանի ակունքից, որը հավիտենական, անսկիզբ եւ անվախճան էությունն է՝ Աստված: Մարդը, նախ, պետք է ճանաչի ինքն իրեն եւ իմանա, թե ինչ համատիեզերական օրինաչափություններ են դրված իր հոգեկան, բանական եւ մարմնավոր կերտվածքի մեջ, որ կարողանա ճանաչել տիեզերքը: «Տիեզերական կյանքի օրինաչափությունները ճանաչելով, պետք է կարողանանք հաղթահարել ինքնամեկուսացումը տիեզերական ներդաշնակությունից», ավելացնում է Գեւորգյանը:

Մարդկանց թվում է, թե պայծառատեսությունը, պարզալսողությունը, էներգետիկ կենտրոնների կարգավորման կարողությունը սոսկ բնածին հատկություններ են: Մինչդեռ դրանք կարելի է նաեւ զարգացնել մարդու մեջ: Եվրոպական բարձրագույն դպրոցներում այդ ամենը դասավանդվում է ուսանողներին:

Մարդը կարող է շփվել այլ աշխարհների հետ, երբ հոգով բյուրեղացած է, երբ նրա էներգետիկ տատանումներն առավելագույն նրբության են հասնում: Այդ դեպքում միայն նրա «երրորդ աչքը» կարող է ավելի հեռուն եւ ավելի շատ բան տեսնել: Իսկ հաճախ մեզ մատուցված ավանդական գիտելիքները խանգարում են լոգոսից (մտածողությունից) դուրս ընկալել նուրբ աշխարհները, այլակերպ էներգետիկ էակներին: Մեր մտածողությունը դեռեւս մատերիալիստական է: Բայց չէ՞ որ կա նաեւ գերզգայական ընկալում, որի համար պետք է նախ հոգին զարգացնել, այսինքն՝ հասցնել բյուրեղացման: Պատահական չէ, որ արտասովոր երեւույթները եւ անսովոր էակներին առաջին հերթին տեսնում են երեխաները, որովհետեւ նրանց լոգոսը դեռեւս ազատ է կաղապարներից, իսկ հոգին՝ ավելի մաքուր:

Ներկայումս մարդիկ կան, որոնք հաղորդակցվում են արտերկրյա քաղաքակրթության ներկայացուցիչների հետ: Երբ այդ մասին նրանք պատմում են մյուսներին, խենթուխելառի համբավ են ձեռք բերում, եւ նույնիսկ հայտնվում հոգեբուժարաններում: Մինչդեռ արմաբանության եւ կենսաէներգետիկայի հայկական կենտրոնի գիտահետազոտական եւ փորձաքննական բաժնի ղեկավար Լեւոն Արարատյանի վկայությամբ, իրենց մոտ այդ մարդկանց շատ լուրջ են վերաբերվում: Ուշադրությամբ լսում են նրանց պատմությունները անսովոր երեւույթների եւ էակների մասին, որովհետեւ իրենք էլ գիտեն, որ կան այդպիսիք:

Արարատյանը պատմում է, որ տարիներ առաջ իրենց է այցելել Կասյա անունով 13 ամյա մի աղջիկ, որն անսովոր հատկություններ է ունեցել՝ տեսնելով մարդկանց, կարողացել է ասել նրանց անունները, թե քանի զավակ ունեն, քանի տարեկան են: Նրան տեղափոխել են հիվանդանոց, որտեղ բոլորին վախեցրել է իր այդ հատկություններով: Բուժքույրերը խուսափել են նրանից: Հետագայում Կասյան ընդգրկվել է կենտրոնի աշխատանքներում, այնուհետեւ ընդունվել բուհ: «Եթե մեզ չհանդիպեր, ասում է Արարատյանը, ամենայն հավանականությամբ, նրան էլ բաժին կընկներ հոգեբուժարանի ճակատագիրը»:

Արմաբանության եւ կենսաէներգետիկայի հայկական կենտրոնն առանձնահատուկ կարեւորում է կենսաստեղորոշման գիտությունը: Մարդիկ դեռեւս վաղեմի ժամանակներից օգտագործել են դրա ընձեռած հնարավորությունները: Օրինակ, խմելու ջրի ստորգետնյա ակունքները բացահայտելու համար նրանք օգտագործել են ծառից կտրած պարզ ճյուղը, որը ճկվել է այնտեղ, որտեղ ջուր է եղել: Ասում են, որ կենսաստեղորոշման այդ մեթոդի հատկությունները մարդկանց մեջ 10-ից 3-ի մոտ առկա են: Կենսաստեղորոշման միջոցով կարելի է շատ օգտակար գործեր կատարել՝ գտնել հանքավայրեր, կտրվածքներ, ճեղքվածքներ:

Վիետնամի պատերազմի ժամանակ ամերիկացիները կենսաստեղորոշման հնարավորություններն օգտագործում էին ականները հայտնաբերելու համար: Եթե այսօր մենք ունենանք կենսաստեղորոշող մասնագետների խմբեր, կարող ենք մեր սահմանամերձ գոտիներում նույնպես հայտնաբերել ականներ:

Գաղտնիք չէ, որ այսօր Հայաստանում կան բազմաթիվ հիվանդածին գոտիներ, որտեղ բնակվողները գտնվում են դրանց մշտական բացասական ազդեցության դաշտում եւ ենթակա են տարբեր շեղումների: Արմաբանության եւ կենսաէներգետիկայի հայկական կենտրոնը կարող է պարբերաբար ստուգումներ անցկացնել այդ գոտիներում եւ կենսաստեղորոշման եղանակով կարգավորել մարդկանց հոգեկան եւ էներգետիկ կենտրոնների շեղումները: Հաստատության աշխատակիցների կարողությունները անհնար է անտեսել բուժական, ինչպես նաեւ այլ ասպարեզներում, որտեղ այսօր զգացվում է արհեստավարժ եւ հմուտ մասնագետների կարիքը:

ԱՆԱՀԻՏ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Հնարավո՞ր է արդյոք կարգավորել երկրագնդի բնակչության աճը

«Ծնելիությունը բարձր է այնտեղ, որտեղ շատ մարդ է մահանում»

«Բիոկիբեռնետիկա» կենտրոնի տնօրեն Իգնատ Աղաջանյանը դեռեւս 70-ական թվականներին հայտնագործել է մի երեւույթ, որի մաթեմատիկական մոդելը մտել է նախկին ԽՍՀՄ-ի բժշկագիտական գրականության մեջ «Աղաջանյանի էֆեկտ» անունով: Ներկայացնում ենք գործակալության թղթակից Գայանե Մանուկյանի հարցազրույցը նրա հետ: Աղաջանյանի նոր հայտնագործությունը հատուկ ունի մեծ նշանակություն:

– Ո՞րն է «Աղաջանյանի էֆեկտի» էությունը:

– Հայտնագործությունը հիմնված է այն դրույթի վրա, ըստ որի նույն տեսակի մեռնող գոյերի եւ կենդանի միացությունների միջեւ փոխադարձ կապ կա: Մեռնող գոյերը, լինեն բույսեր, կենդանիներ, թե մարդիկ, ճառագայթում են ազդանշաններ, որոնք հանգեցնում են տեսակի արագ բազմացմանը: Այդ ազդանշանները, ըստ էության, պատմում են տվյալ գոյի սեռային, խմբային, ժառանգական եւ այլ հատկանիշների մասին ամբողջ տեղեկատվությունը: Դժվարությունը միայն անհրաժեշտ տեղեկությունը որսալն է, որը հաջողվում է միայն տեսանողներին (օրինակ՝ Նոստրադամուսին, Վանգային եւ այլն):

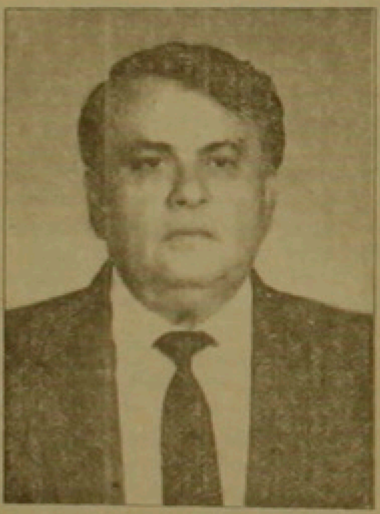

– Որքանո՞վ է հիմնավորված ձեր տեսությունը, ի՞նչ փաստեր կան:

– «Աղաջանյանի էֆեկտը» պատասխանեց այն հարցին, թե ինչու պատերազմների, խռովությունների, համաճարակների, սովի ու բնական աղետների ժամանակ, երբ արձանագրվում է զանգվածային մահացություն, նկատվում է բնակչության երկրաչափական աճ: Համաշխարհային պատերազմների տարիներին եվրոպական երկրներում (որոնք այն ժամանակ աչքի էին ընկնում ցածր ծնելիությամբ) տեղի է ունեցել բնակչության շեշտակի աճ: Նույնը տեղի է ունեցել եւ շարունակում է տեղի ունենալ Միջին Ասիայում, որի հարեւանությամբ մղվում էր աֆղանական պատերազմը: Նույն օրինաչափությունը դիտվեց Հայաստանում 1988 թ. աղետալի երկրաշարժից հետո անմիջապես: Հատկանշական է Իրանի փաստը, որտեղ իրանա-իրաքյան պատերազմից հետո կտրուկ բարձրացավ ծնելիությունը, եւ 15 տարվա ընթացքում (1979-1994) Իրանի բնակչությունը կրկնապատկվեց՝ 30 մլն-ից աճելով 60 մլն-ի: Եվ ընդհակառակը, զարգացող ու զարգացած երկրների միջեւ դիտվող բնակչության աճի անհամաչափությունը արդյունք է մի կողմից զարգացած երկրներում հաստատված բարեկեցության եւ դրանով պայմանավորված ցածր ծնելիության, մյուս կողմից զարգացող երկրներում շատ բարձր մահացության եւ դրանով պայմանավորված ժողովրդագրական պայթյունների: Ներկայումս յուրաքանչյուր 10 երեխայից 1-ը ծնվում է ցածր կենսամակարդակ ունեցող երկրներում: Ըստ կանխատեսումների, մինչեւ դարավերջ յուրաքանչյուր 20 ծնունդից 19-ը կլինի զարգացող երկրում: Մեր կենտրոնն առաջարկում է միջոցներ, որոնց կիրառումով հնարավոր է երկրագնդի վրա կարգավորել ծնելիությունը:

– Ձեզ հաճախ պրոֆեսիոնալների կողմից մեղադրում են, որ Ձեր պնդումները թեեւ հետաքրքիր են եւ ուշադրության արժանի, սակայն «սիրողական մակարդակի են եւ չունեն գիտական լուրջ հիմնավորումներ»:

– Իմ գիտական հիմնավորումները տրվել են տարբեր գիտահետազոտական հաստատությունների մասնագետների կողմից, որոնք տվել են իրենց մասնագիտական գնահատականը: Վերջիններիս փորձերը հաստատել են իմ գաղափարների ճշմարտացիությունը, դրանք ապացուցելու համար կան հատուկ հաստատագրեր: Փորձեր են տարվել ոչ միայն Հայաստանի գիտական հաստատություններում՝ Երեւանի պետական համալսարանում, Բժշկական ինստիտուտում, ՀՀ ԳԱԱ-ի Կենդանաբանության ինստիտուտում, Տնտեսագիտության, Բնության պահպանության, Համաճարակաբանության ինստիտուտներում, այլեւ Ռուսաստանի մի շարք ինստիտուտներում: Օրինակ, Նովոսիբիրսկի Սանիտարական գիտահետազոտական ինստիտուտում մկների վրա, իսկ նախկին ԽՍՀՄ-ի Գիտությունների ակադեմիայի Բջջաբանության ու գենետիկայի ինստիտուտի սիբիրյան մասնաճյուղում դրոզոֆիլների վրա կատարված փորձերը ցույց տվեցին, որ մեռնող կենդանիների միջավայրում մնացածների կենսունակությունը բարձրանում է 65 տոկոսով, առանձին դեպքերում՝ մինչեւ 150 տոկոսով: Երկու դեպքում էլ մեռնող կենդանիները տելեպաթիայի միջոցով ցեղակիցներին հաղորդում են իրենց սպառնացող առարկայի պատկերը:

– Ինչպիսի՞ կիրառական նշանակություն ունի ձեր տեսությունը:

– Օգտակար բույսերի ու կենդանիների արդյունավետությունը բազմացման ամեն մի փուլում կարելի է ավելացնել 2-ից 5 անգամ: Ճագարների բերի համար արդյունավետությունը մեկ տարում հնարավոր է ավելացնել առնվազն 15 անգամ: Մեկ այլ կիրառական առաջարկություն եւս. ներկայումս աշխարհում 10 հազ. տեսակի վնասակար կենդանիների դեմ կիրառվում է մոտ 24 հազ. անուն թունաքիմիկատ: Նույնատեսակ բերք ստանալու համար տարեցտարի պահանջվում է օգտագործել 10 տոկոսով ավելի թունաքիմիկատ: «Աղաջանյանի էֆեկտը» տեսականորեն հիմնավորում եւ փորձնականորեն ապացուցում է, որ գոյություն ունեցող թունաքիմիկատները ոչ միայն նվազեցնում, այլեւ ավելացնում են վնասատուների քանակը: Դրա հիման վրա մշակվել է մի եղանակ, որը հնարավորություն կտա առավելագույնը 5 տարում առանց բերքի կորստի այնքան իջեցնել վնասատուների քանակը, որ այլեւս նրանց դեմ պայքարելու կարիք չլինի:

– Ի՞նչ ընթացքի մեջ են ձեր ուսումնասիրությունները: Ի՞նչ առաջարկություններ ունեք:

– Մենք արդեն գտել ենք մեռնող էակներից արձակվող ազդանշանների մոտ 10 պարամետր: Այժմ մեր մտահոգությունն այն է, որ կառավարելով վերոհիշյալ երեւույթը, այսինքն՝ մեր ձեռքի տակ ունենալով նշված ազդանշանները գրանցող ու վերարտադրող սարք, հնարավոր լինի կարգավորել բազմացումը: Սակայն այդ ուսումնասիրությունները աշխարհում կատարվում են առաջին անգամ եւ նախապես կան բարդություններ են ներկայացնում մեզ համար, առաջին հերթին՝ ֆինանսական առումով: Մեզ անհրաժեշտ է մտավոր եւ դրամական օժանդակություն, ինչի համար դիմում ենք բոլոր հետաքրքրվողներին ու ձեռներեցներին, առաջարկելով դառնալ մեր պատվիրատուները եւ ֆինանսավորել հետազոտական եւ ներդրման աշխատանքները:

ԼՏ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Միջազգային կոնսորցիումի որոշումը հրապարակվելուց հետո որոշ բաներ ճշգրտվեցին, և պարզ դարձավ, որ հետագայում անպայման պետք է կառուցվի երրորդ, ավելի մեծ մի նավթամուղ։

Ադրբեջանի նավթային ընկերության արտասահմանյան ներդրումների վարչության պետ Վաղիֆ Ալիևը հայտնել է, թե նավթի արտահանման երթուղիների ընտրությունը կախված է այն հանգամանքից, որ ոչ թե խո- Թերի Ադամսն ասել է հետևյալը. «Նավթի դեպի Միջերկրական ծով արտահանելու հարցը մենք դիտարկում ենք որպես վճռորոշ և առաջնային, որ մեր նավթը այդ ծով դուրս կգա թուրքական Ջեյհան նավահանգստից»։ Բացի այդ, Թերի Ադամսի կարծիքով, այդ մեծ խողովակաշարով ներարկվում է ոչ միայն ադրբեջանական նավթը, այլև Կասպիականի մյուս տարածքներից, այդ թվում և Թենգիզյան նավթի հանքավայրերի միջև։ Եվ ընդհանրապես, երբ նավթամուղն անցնի Իրանի տարածքով, դա ավելի կմեծացնի ամերիկա-իրանական հակամարտությունը։

Վերադառնանք միջազգային կոնսորցիումի ընտրած նավթամուղներին։ «Ամոկո» ընկերության ղեկավարությունը հայտնել է, որ ռուսաստանյան երթուղին կպահանջի ընդամենը 50 միլիոն դոլարի ներդրում և ոչ թե 500, ինչպես հայտնել էր, ժամանակա-

Վերջին օրերին Բաքվում հայտնված Դաղստանի ներկայացուցիչները հանդես են գալիս հայտարարություններով, որոնց իմաստն այն է, որ իրենք չեն ճանաչում Ադրբեջանի և Ռուսաստանի նավթային գործարքը։ Նրանք սպառնում են նույնիսկ պայթեցնել Չեչնիայով անցնող խողովակաշարը։ Եթե այդպիսի բան կատարվի, դա կարող է բերել բնապահպանական աղետի։ Սակայն Մոսկվան կարող է մխիթարվել այն հան-

ՇՐՋԱՆ

Կոնսորցիումը նախատեսում է կառուցել նաև երրորդ նավթամուղը

դոլլարների ծախսերը բերդարեն նավթի արդյունահանման ծախսերը. այլ ընդհանրապես, նավթի արտահանման համար նախօրոք պատրաստ լինեն որոշակի ազատ հզորություններ։ Այսօրվա դրությամբ հնարավոր է յուրաքանչյուր երթուղով արտահանել տարեկան 5-ական միլիոն տոննա նավթ, իսկ միասին, երկու ընտրված խողովակաշարով տարեկան կարելի է արտահանել 10-12 միլիոն տոննա վերնաշերտային նավթ։ Հետագայում, անհրաժեշտության դեպքում, կարելի է ավելի մեծ ծավալների նավթ արտահանել։ Սակայն, եթե նույնիսկ այդ 2 նավթամուղերը լայնացվեն էլ, միևնույն է, նրանք բավարար չեն լինի Ազերի, Չրագի և Գյունաշլի նավթի ամբողջ ծավալները արտահանելու համար։ Բացի այդ, առաջիկայում կստորագրվեն ուրիշ պայմանագրեր, կհայտնաբերվեն նավթի այլ հանքավայրեր։ Այդ պատճառով էլ այս և հետագա կոնսորցիումների պահանջների բավարարման համար անպայման անհրաժեշտ կլինի կառուցել մի նավթամուղ ևս, որը պետք է ունենա շատ ավելի մեծ թողունակություն, քան այժմ գոյություն ունեցողները։ Այդ երրորդ խողովակաշարի երթուղու մասին միջազգային կոնսորցիումի նախագահ

ելքից։ Այս օրերին Բաքվում էր գտնվում ամերիկյան հայտնի քաղաքագետ, Միացյալ Նահանգների նախագահի ազգային անվտանգության գծով նախկին օգնական Զբիգնև Բժեզինսկին, որն իր այցելության վերջում անցկացված ամփոփիչ մամլո ասուլիսում ասել է, թե ինքը կարծում է, որ կոնսորցիումի որոշման ամենաառանցքային արդյունքն այն է, որ պարտվողներ չկան։ Այդ որոշմամբ կշահի Ադրբեջանը և կշահեն նրա հարևանները, ներառյալ նաև Ռուսաստանը։ Մեծ նավթամուղի ուրիշ տարածքներով անցնելու հնարավորության մասին տրված հարցին նա այսպես է պատասխանել. «Պետք է հիշել, որ երկու երթուղին էլ նախատեսված են վերնաշերտային նավթի համար։ Ինչ վերաբերում է խոշոր նավթի համար նախատեսված խողովակաշարին, ապա եթե տարածաշրջանում խաղաղություն հաստատվի, ես համոզված եմ, որ նավթամուղը կարող է անցնել և Հայաստանով, և նույնիսկ Իրանով, չնայած որ վերջինս չի համապատասխանում ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությանը»։

Բժեզինսկու խոսքերով, նավթամուղի Հայաստանի տարածքով անցկացնելը կարող է ամրապնդել խաղաղությունը այժմ հակամարտող երկու ժո-

ղովես. «Նյու Յորք թայմզ» թերթը, իսկ վրացականը՝ 200 միլիոն դոլար։ Սակայն չի կարելի ասել, թե հյուսիսային երթուղին ավելի էժան է, քանի որ ճիշտ է, արևմտյան երթուղու կառուցման ներդրումները ավելի մեծ են, սակայն դա փոխհատուցվում է այն հանգամանքով, որ հյուսիսայինը, այսինքն ռուսաստանյանը ունի ավելի բարձր սակագներ։ Ռուսական կողմը խոստացել է 50 տոկոսով իջեցնել սակագները, բայց այն դեպքում, երբ նավթն արտահանվի միայն հյուսիսային երթուղով։

Բաքվից Բաթում ձգվող 800 կիլոմետրանոց վրացական խողովակաշարը աղետալի վիճակում է։ Նրա վրա կա 200 հազար ցարդվածք, ճեղքվածք և անցք։ Ամերիկյան «Ուիլյամ բրուգեր» ընկերության մասնագետներին կպահանջվի 18 ամիս, որպեսզի այն կարգի բերեն։ Այդ պատճառով էլ վերնաշերտային նավթը սկզբնական շրջանում կարտահանվի միայն հյուսիսային երթուղով, եթե, իհարկե, հաջողվի դա անել։ Գրոզնիի քաղաքագետ Բեսլան Կանտեմիրովն, օրինակ, հայտարարել է, որ մինչև Ռուսաստանը չճանաչի Չեչնիայի անկախությունը, իրավունք չունի խողովակաշարի անվտանգության երաշխիքներ տալու։

գամանքով, որ Վրաստանի տարածքով անցնող նավթամուղն էլ փաստորեն ինքն է վերահսկելու. կոնսորցիումի կողմից վերջնական որոշման ընդունելուց մի քանի օր առաջ Բաքվում ռուսաստանյան ռազմական հենակայան է ստեղծվել։

Ռուսաստանի պաշտոնական վերաբերմունքը միջազգային կոնսորցիումի վերաբերյալ դեռևս չի հնչել։ Կա միայն ոչ պաշտոնական «Տրանսնավթ» կազմակերպության ներկայացուցչի հայտարարությունն այն մասին, որ այդ որոշումն իրական չէ։ Եվ դա զարմանալի չէ, որովհետև Ռուսաստանը կցանկանար, որ այդ կոնսորցիումը որպես այդպիսին գոյություն չունենար, այլ լիներ ռուս-ադրբեջանական նավթային համագործակցություն։ Չէ որ Ադրբեջանն ԱՊՀ երկիր է և ուրեմն ԱՊՀ շահերը նրա համար պետք է առաջին տեղում լինեին։ Ամբողջ նավթը պետք է անցներ Ռուսաստանի տարածքով, իսկ նավթի վաճառքից առաջացած շահույթը պետք է բաժանվեր Ադրբեջանի և Ռուսաստանի միջև։ Սակայն Ռուսաստանի ղեկավարությունը հասկանում է, որ այսօրվա դրությամբ այդ տարբերակն իրական չէ և առայժմ համակերպվել է իրողությանը։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Գործունեությունը սկսեց 51-րդ կառավարությունը

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, վարչապետ Թ. Չիլլերի նախագահությամբ Անկարայում տեղի ունեցավ կառավարության առընթեր Տնտեսական ու սոցիալական հարցերի խորհրդի անդրանիկ (ՏՍԽ) նիստը։ Ներկա էին պետական նախարարներ, նախարարներ, տնտեսագետ-գիտնականներ եւ շահագրգիռ մի շարք կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ։ Նիստին հրավիրվել էին նաեւ Թուրքիայի ներկայացուցիչները։ Բացման խոսքով հանդես եկավ նախաձեռնողը՝ վարչապետ Թ. Չիլլերը։ Նա մասնավորապես ասաց. «Նոր կազմավորված ՏՍԽ-ն երկրի բնակչության բոլոր հատվածների եւ նրանց ընտանիքի բարեկեցության նպատակ է հետապնդում։ Երբ ամիսը մեկ անգամ գումարվելիք նիստերի ընթացքում հիմնականում կքննարկվեն երկրի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի հետ կապված կարեւորագույն խնդիրները։ Առանձնակի ուշադրության կարժանանան աշխատավարության հուզող բազմաթիվ հիմնահարցեր»։

Այնուհետեւ անդրադառնալով շարունակվող գործադուլի հետ կապված խնդիրներին՝ Չիլլերն ասաց. «Աշխատավորների ներկայացուցիչ պահանջները բավարարելու համար բոլոր հարցերը պետք է քննարկել ըստ ամենայնի՝ հաշվի առնելով պետության հնարավորությունները։ Այդ ուղղությամբ կառավարությունը կձեռնարկի անհրաժեշտ բոլոր քայլերը։ Բայց աշխատավորներն էլ իրենց հերթին պարտավոր են հաշվի առնել երկրի շահերն ու պետության հնարավորությունները եւ ծայրահեղականության չգնան։ Աշխատավարձի բարձրացման նպատակով կառավարությունը պետբյուջեից հատկացրել է 70 տրիլիոն լիրա։ Ես պետք է ուրախությամբ հայտարարեմ, որ այդ գումարը առաջացել է երկրում [illegible] կայական տնտեսակարգին անցնելու վերաբերյալ կառավարության կողմից ամսի 5-ին ընդունված հայտնի որոշման կենսագործման շնորհիվ։ Ես հավատացած եմ, որ [illegible] միասնության շնորհիվ կհաղթահարենք երկրում առկա բոլոր դժվարությունները»։

Վ.

Պայքար «Հրաշք ծառի» համար

Հնդկաստանում ուժեղանում է պայքարը բնական ռեսուրսների պահպանման համար

«Ազգը» իր սեպտեմբերի 12-ի համարում անդրադարձել էր հինդու ազգայնականներին, որոնք ուժեղ պայքար են ծավալել երկրից դուրս վանելու համար արտասահմանյան այնպիսի ծանր ձեռնարկություններ, ինչպիսիք են Էլրոնը, Պեպսի կոլան, Կոկա կոլան, Քենթակի Ֆրայդ չիքընը եւ այլն, պատճառաբանելով, որ «դրանց որակը չի համապատասխանում տեղական առողջապահական մակարդակներին»։

Այժմ, ըստ «Նյուզուիք» հանդեսի սեպտեմբերի 25-ի համարում տպագրված Մայլզ Պիրչի հոդվածի, օտարերկրացիների դեմ պայքարն ավելի սուր բնույթ է ստացել, երբ հայտնի է դարձել, որ «Գրեյս եւ ընկերություն» անունով ամերիկյան մեկ այլ հսկա ձեռնարկություն արտոնագրել է Հնդկաստանում արքայական կամ հրաշք համարվող ծառից օգտվելու իրավունքները։ Սանսկրիտերեն «Սարվա Ռոգա Նիվարինի», այսինքն՝ բոլոր հիվանդությունները բուժող համբավ վաստակած ծառը, որը հայերենում կոչվում է «ազատենի» կամ «ազատ դրախտ», Հնդկաստանի հպարտությունն է համարվում։ Հատկապես գյուղացիների համար այն դարեր շարունակ ծառայել է որպես «փողոցի անկյունում ծվարած դեղատուն, որից կարող են օգտվել բոլորը»։ Ծառի թե՛ տերեւները, թե՛ կեղեւը օգտագործվում են բուժելու ամենահասարակ բշտիկներից սկսած մինչեւ շաքարախտ ու վարակիչ բարդ հիվանդությունները, իսկ սերմը եւ փոքր ճյուղերը համապատասխանաբար վնասատուների դեմ պայքարելու եւ ատամի խոզանակ պատրաստելու միջոց են։ Այդ պատճառով էլ հենց արտոնագրման լուրը տարածվել է, տասնյակ խմբավորումներ եւ կազմակերպություններ ժողովներ եւ սեմինարներ են անցկացրել՝ իրենց բողոքի ձայնը բարձրացնելու Դելիում տեղավորված ամերիկյան ֆիրմային նյութերի պատրաստման այդ հսկա ընկերության դեմ։ Նրանց ղեկավարողներն ամերիկացի կանայքների բուն պատասխան Ջերեմի Ռիֆկինն ու Հնդկաստանի գիտության, տեխնոլոգիայի եւ բնական հարստությունների հետազոտական կենտրոնի տնօրեն Վանդանա Շիվան են, որոնք արտոնագրման եւ առանձնաշնորհման գրասենյակին հարյուր հազար ստորագրություններով մի խնդրագիր են ներկայացրել չեղյալ համարելու Գրեյսի իրա-

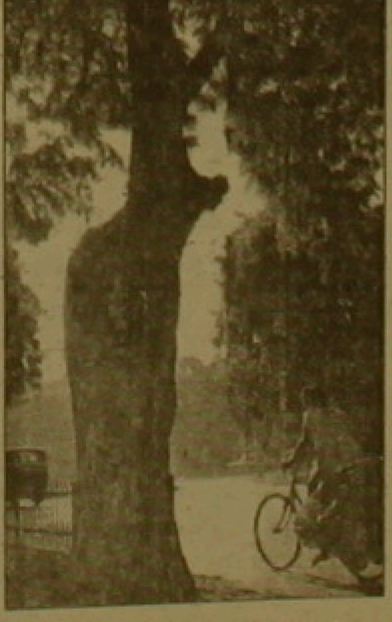

վունքները։ Ռիֆկինի բնութագրմամբ «դա համազոր է գենետիկական գաղութարարության»։

Այսպիսով, դեպի շուկայական հարաբերություններ տանող չորս տարվա բավականին արագընթաց քայլերից հետո, որի ընթացքում օտարերկրյա ներդրումները այս տարի հասել էին ռեկորդային երկու միլիարդ դոլարի (անցյալ տարվա գումարի կրկնապատիկը), այժմ Հնդկաստանում օրեցօր ուժեղանում է պայքարը օտարերկրացիների դեմ, որոնց թվում հայտնվել են հանրահայտ Մակդոնալդս ու Պիցցա Հաթ ընկերությունները, եւ նույնիսկ Ֆորդ Մոթըրզը, որը 800 միլիոն դոլարի ծրագիր էր ներկայացրել վերջերս Նաշիկում ավտոգործարան հիմնելու համար։ Հնդկաստանում պայքարը ղեկավարում է Բհարատիյա Ջանատա կուսակցությունը, որն այլ ազգայնական խմբավորումների հետ միասին դեմ է վարչապետ Նարասիմհա Ռաոյի բարեփոխումների քաղաքականությանը։

Գրեյս եւ ընկերություն ձեռնարկության պատասխանատուները փորձում են ապացուցել, որ իրենց գործարքներում «գենետիկական ավազակություն» ոչ մի երեւույթ չկա, որ արտոնագրումը ոչ թե ամբողջ ծառին է վերաբերում, այլ ընդամենը ֆիմիական մի պրոցեսի, որն ապահովում է ծառից ստացված էքստրակտի օգտագործումը հեղուկ վիճակում որպես վնասատուների դեմ պայքարելու միջոց։ Հնդիկները սովորաբար այդ էքստրակտը՝ ազադիրախտինը ջրով են բացում, սակայն այն շատ շուտ է որակազրկվում։ Գրեյսի մասնագետները մոտ մեկ տարի ուսումնասիրել են ամբողջ գործընթացը, ծախսելով մոտ 10 միլիոն դոլար եւ նրանց արտադրանքը մատուցվում է հեղուկ ձեւով։ Նրանք բացատրում են, որ իրենց գործունեությամբ ոչ մի արգելք չեն դնում այլ ընկերությունների վրա, որոնք կարող են այլ տեսքով (փոշու կամ հաբերի) ներկայացնել իրենց արտադրանքը։

Ավելին, նրանք պնդում են, որ դրանով երկրում նոր արդյունաբերական ճյուղեր են բացում, որտեղ հարյուրավոր հասարակ ու անգործ հնդիկներ կարող են աշխատել եւ տեխնոլոգիական գիտելիքներ ձեռք բերել։

Հ. Օ.

ԻՐԱՔ

Վերսկսվել են մարտերը քրդական երկու խմբավորումների միջեւ

11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, TRT։ Հյուսիսային Իրաքից ստացված տեղեկությունների համաձայն, Թուրքիային սահմանակից Մերինայի շրջանում Քուրդիստանի դեմոկրատական կուսակցության եւ PKK-ի ահաբեկչական խմբավորումների միջեւ մարտերը վերսկսվել են։ Վերջին 2 օրվա ընթացքում տեղի ունեցած ընդհարումների հետեւանքով սպանվել է 86 մարդ։ Մարտերի վերսկսվելու կապակցությամբ հրապարակվել է Քուրդիստանի դեմոկրատական կուսակցության քաղաքական ղեկավարության հայտարարությունը, որը մասնավորապես ասվում է. «Վերջին օրերին PKK-ի ահաբեկչական կազմակերպության զինյալները [illegible] րից սկսել են իրենց հարձակումները։ Մենք կտրականապես հայտարարում ենք, որ PKK-ն արժանի [illegible] կահարված կստանա։ Մենք կոչնչացնենք Հյուսիսային Իրաքում գտնվող PKK-ի բոլոր ճամբարները։ [illegible] տարածության մեջ նաեւ նշվում, որ PKK-ի այդօրինակ գործողությունների հետեւանքով Քուրդիստանի դեմոկրատական կուսակցության եւ Քուրդիստանի հայրենասիրական միության ղեկավարության միջեւ սկսված բանակցությունները [illegible] րող են փակուղի մտնել։

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Իրանն օգնում է Իրաքի քրդերի տարաձայնությունները հարթելուն

«Ամերիկայի միջնորդական ջանքերը, Իրաքի քրդական խմբակցությունների միջեւ եղած տարաձայնությունների հարթման ուղղությամբ, անհաջողության մատնվեցին, ասվում է Իրանի ռադիոհեռուստաընկերության մեջ, եւ այժմ այդ խմբակցությունները իրենց տարաձայնությունները հարթելու համար հակվել են դեպի Իրան»։

Ըստ ռադիոհեռուստաընկերության, Իրաքի հյուսիսում զինուժի կենտրոնացման եւ օտարերկրյա ուժերի տարածաշրջան ներթափանցելու պատճառով Իրաքի քրդական խմբավորումների միջեւ ծագեցին զինված ընդհարումներ, որը նոր Աֆղանստանի վտանգ առաջացրեց։

Օրերս Թեհրանում Իրաքի Քուրդիստանի արհմիության ներկայացուցիչներ Ջալալ Թալաբանու [illegible] դեմոկրատական կուսակցության ներկայացուցիչներ Մասուդ Բարզանու գլխավորությամբ Իրանի ղեկավարության հետ հանդիպումներ անցկացրին։

Հանդիպման մասնակիցները [illegible] րյա բանակցություններից հետո հայտարարեցին, որ խմբակցությունների տարաձայնությունների հարթման ուղղությամբ արվել են [illegible] քայլեր։ Թերի մնացած հարցերը [illegible] կողմերը նորից են հանդի[illegible] ցությունների։

Ս.

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Սկիզբը էջ 1

Երեկվա արարողությունը, որը վարում էր ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը եւ որին ներկա էին մշակույթի գործիչներ, գիտնականներ, մտավորականներ, լրագրողներ, ընդգծված ձեւով հարգանքի յուրօրինակ մատուցում էր ոչ միայն Պալյան ընտանիքի ազգային գործունեությանը, այլեւ ԱԺ պատգամավոր Հրանուշ Հակոբյանի բնորոշմամբ, «այս իշխանություններին զուգահեռ բարձրացող մամուլին՝ 4-

բերում օտար մամուլը: Նաեւ «Ազատություն» ռադիոկայանին աշխատակցող լրագրողը «ամեն մամլո ասուլիսին մեջ փնտրված է՝ իբրեւ դիպուկ եւ սուր հարցերի հեղինակ»: Ասատրյանը միջազգային անենատարբեր լրատու գործակալություններում (Ռոյթեր, BBC եւ այլն) ընդլայնել է իր մտքի հորիզոնը՝ օրեցօր ավելի պրոֆեսիոնալ դարձնելով իր գրիչը: Մրցանակակիրներին հուշանվերներ հանձնելուց առաջ տիկին Ռիտա Պալյանն ասաց, որ հայ-

գահը բացատրեց նյութական միջոցների պակասով: Մեր կողմից նաեւ կառավարության անուշադրությամբ, նորընտիր տեղեկատվության նախարարի եւ նրա աշխատակազմի հետ ծանոթանալու նախընտրելի առիթը կարող էր նաեւ այս դահլիճում լինել, որը սակայն չկայացավ:

Արամ Աբրահամյանը նշեց, որ մրցանակն իր համար ավելի շատ բարոյական նշանակություն ունի: «Մրցանակը պարտավորեցնող է», ընդգծեց Հակոբ Ասատրյանը, սկսվում է նոր

Կարեւորագույն արժանիքը՝ դեմոկրատական մամուլ ձեւավորելը

ԹՄՄ «Վարդգէս եւ Ռիտա Պալեան» 1995-ի մամուլի մրցանակը հանձնվեց Արամ Աբրահամյանին եւ Հակոբ Ասատրյանին

րդ իշխանությանը»: Հանդիսավոր արարողության ընտրված պատվավոր հասցեն էլ այդ էր վկայում:

«Ցարդ մրցանակը կհանձնվեր Սփյուռքի լրագրողներին: Այսօրվա մրցանակակիր լրագրողներ Արամ Աբրահամյանին եւ Հակոբ Ասատրյանին կարեւորագույն արժանիքներեն մեկն է ամբողջատիրական համակարգում ազատ դեմոկրատական մամուլի սյուներ դառնալը», ողջույնի իր խոսքում ասաց տիկին Ռիտա Պալյանը: ԱՄՆ եւ Կանադայի ԹՄՄ տարեկան եկամուտներից գոյացող հիշյալ մրցանակը տրվել է 2 լրագրողներին անաչառություն, նյութը ներկայացնելու ազնիվ կամքի համար: Խոսելով մրցանակակիր Արամ Աբրահամյանի արժանիքների մասին, տիկին Պալյանը կարեւորեց, որ «Դեմ առ դեմ» հեռուստահաղորդաշարն իր ինքնատիպ բովանդակությամբ, արդյունք է բարձր պրոֆեսիոնալիզմի եւ մոտ է միջազգային հեռուստալրագրության չափանիշներին: Տակավին երիտասարդ, բայց արդեն մեծ փորձառություն ունեցող լրագրողին օգնում է նաեւ երաժշտագետի մասնագիտությունը, ընդգծեց բանախոսուհին, փաստի եւ ռեալության կշռույթը զգալու գործում: «Ազգ» թերթի լրագրող Հակոբ Ասատրյանը ամենեն համարձակ, հավասարակշռված, հարգված լրագրողներեն է», շարունակեց տիկին Պալյանը, ընդգծելով, որ մրցանակակիրը վայելում է միջազգային ճանաչում, հաճախ նրա մտերն է մեջ-

բերում մյուս արժանավոր լրագրողներն էլ հաջորդ տարիներին կընտրվեն իրենց հարկավորելով նորից Հայաստան գալ: Երեւանի պետական համալսարանի ռեկտոր Ռադիկ Մարտիրոսյանը գործնական առաջարկություն արեց՝ համալսարանում կազմակերպել երկու լրագրողների դասախոսությունը:

Հայաստանի լրագրողների միության նախագահ տիկին Աստղիկ Գեւորգյանը «ժուռնալիստներին ավելի շատ ֆինանսավորում են» բառերով սկսվող ավանդական շնորհավորանքից հետո ընդգծեց, որ լրագրողի աշխատանքը դեռեւս դժվարին է, որովհետեւ իշխանությունները դեռ պատրաստ չեն ազատ մամուլ ունենալու, իսկ նման մրցանակը նպաստում է լրագրողի գործունեությանը: Պատասխանելով մեր հարցին, թե մրցանակակիրների որ արժանիքները կնշի, նա առաջնային համարեց երկուսի բարոյական նկարագրի մասին խոսել, երկուսն էլ իրենց արտադրանքի մեջ շնորհալի են, երկուսի կեցվածքն էլ լրագրողի եւ անձնավորության, նույնն են բնական, չեն փոխվում: Ի դեպ, Հայաստանի ժուռնալիստների միությունից «Ազգը» Հակոբ Ասատրյանին ուղղված շնորհավորանք ստացավ, որտեղ նշված է «թե ընթերցողը միշտ որոնելու է Ձեր ստորագրությունը վստահ, որ հուսախաբ չի լինելու»:

Հայաստանում նման ամենամյա մրցանակ չլինելը միության նախա-

վում, քանի որ սա աջակցություն է ոչ միայն մեզ, այլեւ հայ լրագրողների ընտանիքին: Իսկ այդ ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամ կձգտի կատարել պրոֆեսիոնալ պարտքը՝ ժողովրդին հասցնել ճշմարիտ խոսքը»: «Ազգի» հիմնադիր լրագրողն «Պալյան» մրցանակը համարեց օրաթերթի ողջ խմբագրակազմի, խմբագիր Հակոբ Ավետիքյանի աշխատանքի արդյունք: «Ազգը» կրթեց լրագրողների նոր սերունդ, որոնք կոչված են ծառայելու 4-րդ իշխանության կայացմանը», ասաց նա:

Արդեն մտերմիկ առանձնազրույցի ժամանակ Արամ Աբրահամյանը Հակոբ Ասատրյան լրագրողին բնորոշեց իբրեւ առաջնակարգ, ինտելիգենտ լրագրողի, որի խոսքը նուրբ է, բայց համարձակ եւ սուր: Հակոբ Ասատրյանը մրցանակակցից ընկերոջ մասին տարերին անհայտ կարեւոր փաստ նշեց՝ ամենից առաջ Արամ Աբրահամյանը «Վեսթի» լրագրող է, հիշենք Ղարաբաղի մասին նրա ռեպորտաժները:

Գարնանը երկու մրցանակակիրների հետ մեր հարցազրույցում հետաքրքրասերներին կերակրող մի հարց կար՝ ինչ պիտի անեն 1000 դոլարը: Երկուսի պատասխանն էլ նույն «ալքամոլյասար, լողարանի կուր» ու նման երեւի առօրյա բնական «երազանքներից» չի հեռացել: Մեր բարեմաղթանքը՝ հաջորդ հայաստանցի լրագրող մրցանակակիրը մտածի լրագրողին արժանի շենք հանգստի մասին:

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Հայ ժողովուրդը պիտի չեզոքացնի այն կեղծ պատնեշը, որ ուզում են երկու երկրների միջեւ գոյացնել»

Անցյալ տարի կնքված միջկառավարական համաձայնագիրը՝ ԻԻՀ-ի հետ մշակութային համագործակցության մասին, առավել է հաստատվում, որով հետեւ կյանքը ցույց է տալիս, որ Իրանը մեզ համար առանձնահատուկ տեղ է գրավում ոչ միայն մշակութային, այլեւ սոցիալական, տնտեսական առումով: Մեր պատմությունն ու ծագումնաբանական ընդհանրությունները դարերի ընթացքում մշակութային փոխշփման բացառիկ հնարավորություն են ստեղծում, երեկ մշակույթի նախարարությունում կայացած մամուլի ասուլիսում ասաց ՀՀ մշակույթի, սպորտի, երիտասարդության եւ կրոնի հարցերով նախարար Հակոբ Մովսեսը: 1991-1993-ի դժվար տարիներին Մեղրու ճանապարհով Իրանի հետ մեր կապը կենսական նշանակություն ունեցավ, իսկ այսօր ստեղծված կապերը շարունակվում են: Իմ հրավերով այստեղ է գտնվում ԻԻՀ մշակույթի եւ կողմնորոշման նախարար պրն Սեյեդ Մուստաֆա Միր Սալիմը, որի ներկայությամբ երեկ բացվեցին Հայաստանում Իրանի մշակույթի օրերը, ասաց պրն Մովսեսը: Նա տեղեկացրեց, որ նախարարի հետ քննարկել են աշխատանքային ստվարածավալ մի փաթեթ, որը մի շարք ցուցահանդեսների, համերգների հսկայածավալ ծրագիր է ընդգրկում: «Եղել են փուլեր, որ մեզ առանձնացրել են: Հայ ժողովուրդը պիտի չեզոքացնի այն կեղծ պատնեշը, որն Արեւմուտքն ուզում է մեր երկու երկրների միջեւ գոյացնել, իր ելույթում ասաց պրն Միր Սալիմը: Այսօր մեզ բախտ է վիճակված բոլոր սահմանափակումներից զերծ վերսկսել մեր համագործակցությունը, որի սկիզբը մշակութային օրերն են»:

Ասուլիսի ընթացքում խոսվեց առավելապես առանձին ծրագրերի՝ կինոյի, թատրոնի, երաժշտության, գրական թարգմանությունների համագործակցության մասին: Տեղեկություն տրվեց, որ կրթական հարցերն էլ՝ երաժշտության ուսուցում, դպրոց, ուսանողության դասընթաց կլինեն: Իրանի մշակույթի նախարարի ասելով, առաջարկներ են եղել համագործակցել տուրիզմի, սպորտի բնագավառներում (մրցումներ եւ ընդհանուր պարապմունքներ կազմակերպել): Աշունում առանձնակի ուշադրություն հատկացվեց Երեւանում Կապույտ մզկիթի վերանորոգման աշխատանքներին, որը հետագայում պիտի դառնա մշակութային կենտրոն: 1 մլրդ ռիալ պահանջող վերանորոգման ողջ ծախսը պատրաստակամ է հոգալ իրանական կողմը, ասաց ԻԻՀ մշակույթի նախարարը:

«Չկա ուրիշ երկիր, որ այդքան հոգատար է մեր պատմական հուշարձանների հանդեպ: Այսօր Իրանում նորոգվում են Սուրբ Թադեի եւ Ստեփանոս Նախավկայի մեր երկու հուշարձանները», ասաց պրն Մովսեսը՝ Կապույտ մզկիթի վերականգնմանը բացառիկ նշանակություն տալով: **Ա. Հ.**

ԵՐԵՎԱՆ

Ամերիկյան գրքերի ցուցահանդես Ազգային գրադարանում

Երեկ, Հայաստանի Ազգային գրադարանում բացվեց ամերիկյան գրքերի ցուցահանդես, որը կազմակերպել են Հայաստանի Ազգային գրադարանը եւ ԱՄՆ-ի լրատվական գործակալության գրադարանը: Ներկայացվում են շուրջ 600 գրքեր, որոնք, ինչպես բացման խոսքում հայտնեց գրադարանի տնօրեն Գ. Տեր-Վարդանյանը, վերաբերում են Միացյալ Նահանգների սոցիալ-տնտեսական, մշակութային կյանքին: «ԱՄՆ-ում գնահատում եւ սիրում են գրականությունը, եւ ես ուրախ եմ, որ Հայաստանում էլ տեսնում եմ գրքի սիրահարների», ասաց Հայաստանում ԱՄՆ-ի դեսպան Պիտեր Թոմսոնը: ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի, սպորտի եւ կրոնի նախարար Հակոբ Մովսեսը եւ ամերիկյան լրատվական կենտրոնի տնօրեն Մորգան Լիդիկը նշեցին ամերիկյան գրականության (Ռիփսին, Հեմինգուեյ) դերը հայ գրողների ստեղծագործություններում: Վերջում ներկաներն ունկնդրեցին ՄԿՀԿ (ԱՕԿԱ) միջազգային կայանի «ԱՄՆԱ» երիտասարդական ակումբի համերգը:

ՆԱԻՐԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՈՒ ՎԵՐՋԻՆ ԱՆԳԱՄ
ԱՅՍ ԹԱՏԵՐԱՇՐՋԱՆՈՒՄ

ՈՍԿԻՆԵՐ-ը

ներկայացնում են

«ՀՈՌԻ ԿՅԱՆՔ»

ՆՈՐ ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆԸ

Այս շաբաթ ներկայացումները կկայանան Հոկտեմբերի 12-ին, 13-ին, 14-ին և 15-ին՝ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՊԱԼԱՏՈՒՄ

Տոմսերը վաճառվում են օպերայի և հայֆիլհարմոնիայի տոմսարկղերում, մետրոյի «Երիտասարդական» և մյուս կայանների շրջակայքում, ինչպես նաև՝ ներկայացումներից առաջ

Սկիզբը՝ 18.00-ին

ՈՍԿԻՆԵՐ © 1995

LEVON TRAVEL

Իրանական կինոյի շաբաթ «Մոսկվա» կինոթատրոնում

Հոկտեմբերի 11-ին Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության մշակույթի շաբաթի շրջանակներում մայրաքաղաքի «Մոսկվա» կինոթատրոնում բացվեց իրանական կինոյի շաբաթը: Իրանական ֆիլմարվեստն սկզբնավորվել է 1901-ին Թեհրանում: Առաջին շարժապատկերներն ստեղծել է Էբրահիմ խան Աքքասբաշին, իսկ առաջին ֆիլմի հեղինակը մեր հայրենակից Հովհաննես Օգանյանն է: Իսլամական հեղափոխությունից հետո իրանական կինոն զգալի վերելք ապրեց, եւ վերջին տասնամյակում իրանական ֆիլմերը, հաճախ մասնակցելով միջազգային փառատոների, պարգեւներ եւ ճանաչում են բերում իրանցի կինոգործիչներին:

Իրանում իսլամական հեղափոխության տարելիցին նվիրված ամենամյա «Ֆաջր» կինոփառատոնին մասնակցում են աշխարհի տարբեր երկրների ֆիլմեր, այդ թվում՝ վերջին տարիներին, նաեւ հայկական կինոնկարներ:

Բացելով իրանական ֆիլմարվեստի շաբաթը, ՀՀ մշակույթի փոխնախարար Միքայել Ստամբոլցյանը հիշեցրեց, որ ուղիղ մեկ տարի առաջ նույն կինոթատրոնում անցկացված համանման միջոցառմանը իրանական կինոն ներկայացել էր 15 ֆիլմով: Այս անգամ ծրագիրն ավելի համեստ է, քանի որ կազմում է Իրանի մշակույթի շաբաթվա բաղկացուցիչ մասը միայն: Ուրախալի է, որ 4 տարի առաջ սկսված հայ եւ իրանական կինոգործիչների համագործակցությունն ընդլայնվում է եւ տալիս առաջին պտուղները: Իրանական կողմը Հայաստանում արդեն 2 ֆիլմ է նկարահանել: Համագործակցությունը խորանալու միտում ունի եւ անկասկած կնպաստի 2 տարբեր, բայց հոգեհարազատ մշակույթների փոխներթափանցմանը եւ հարստացմանը: Իրանական կողմից ելույթ ունեցավ Իրանի մշակույթի նախարարության միջազգային մշակույթի հետ կապի վարչության պետ պրն. Չաուշին: Նա շնորհակալություն հայտնեց կինոյի շաբաթի կազմակերպիչներին, նշելով, որ կինոարվեստը 2 մշակույթների փոխըմբռնման լայն հնարավորություն է տրամադրում՝ լինելով ժողովուրդների կենցաղի, սովորույթների, հոգեւոր արժեքների ամենամատչելի միջոցը: Նման առիթները պետք է լավագույնս օգտագործվեն ի շահ երկու ժողովուրդների: Պրն. Չաուշին տեղեկացրեց, որ այս անգամ իրանական կինոարվեստը հայ հանդիսատեսին կներկայանա 5 գեղարվեստական ֆիլմերով, այդ թվում՝ հայ Վարուժ Քարիմ Մասիհիի «Վերջին վարագույրը», Նասեր Թաղվայի «Նավարար խերիֆը», Սիրուս Ալվանդի «Փլաստիկ», Մասուդ Ջաֆարի Ջոզանիի «Քարե առյուծը» եւ Դարյուշ Ֆարհանգի «Կախարդանք» գործերով: Վերջին ֆիլմը, որով էլ սկսվեց իրանական ֆիլմերի շաբաթը, իրականի եւ անիրականի խորհրդավոր ու նաեւ խորհրդանշական մի աշխարհի արտացոլքն էր, որտեղ իրականը նույնքան արտասովոր էր, որքան անիրականը՝ հասկանալի: Ֆիլմը դիտվում էր չթուլացող հետաքրքրությամբ, հարուստ էր դրամատիկ պահերով եւ անակնկալներով:

ԱՐԱԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Նոբելյան՝ երկու ֆիզիկոսների

Այս տարվա ֆիզիկայի գծով Նոբելյան մրցանակը շնորհվել է ամերիկացի գիտնականներ Մարտին Պերլին (Սթենֆորդի համալսարան) եւ Ֆրեդերիկ Ռեյնեսին (Կալիֆորնիայի համալսարան): Ստոկհոլմի Նոբելյան ինստիտուտի այդ մասին արված հաղորդագրության մեջ ասվում է, որ նրանք այդ մրցանակին են արժանացել 50-ական եւ 70-ական թվականներին տաու-լեպտոնի եւ նեյտրինո 2 տարրական մասնիկներ հայտնաբերելու համար: 2 ֆիզիկոս գիտնականները կկիսեն 1 միլիոն դոլար մրցանակը: **Գ. Է.**

Բացվեց Բեխարյանի ցուցահանդեսը

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ: Նկարչուհի Սեդա Բեխարյանի արվեստը լավ ծանոթ է Հայաստանի, ԱՄՆ այլ երկրների, Մերձավոր Արեւելքի եւ Արեւմտյան Եվրոպայի դիտողությունների արվեստասերներին: Երեւանում, պետական ֆոնդի սրահում այսօր բացված նկարչուհու աշխատանքների նոր ցուցահանդեսը ներկայացնում է 21 նկար: «Այս տարի սա իմ չորրորդ ցուցահանդեսն է», հայտնեց Սեդա Բեխարյանը: Դրանցից երկուսն անցկացվել են արտասահմանում, իսկ այսօր ես ցուցադրում եմ վերջին ամիսների աշխատանքներս»:

digitised by A.R.A.R.@

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Շիրակը» հաղթեց, իսկ «Արարատը» բողոքարկեց

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Վերջին ոչ լրիվ մեկ ամսվա ընթացքում հանրապետության գավաթակիր Երեւանի «Արարատն» անցկացրել է 5 հանդիպում եւ, որքան էլ տարօրինակ է, ոչ մի հաղթանակ չի տարել: Համոզմունքի ճշմարտության առանձին, որ հենց այդ ժամանակահատվածում թիմը խաղացել է ուժեղ մրցակիցների հետ եւ բարձր հաճախականությամբ. երկու հանդիպում Մոսկվայի «Դինամոյի», մեկական «Փյունիկի» ու «Շիրակի» հետ, չհաշված «Ղարաբաղի» հետ մրցավեճը: Երբ ավելացնենք նաեւ Հայաստան-Բելգիա հանդիպումները, որոնցում ազգային եւ երիտասարդական հավաքականների կորիզը կազմում էին արարատցիները, ապա դրսեւորը պարզ կլինի:

Գյումրիում տեղի ունեցած «Շիրակ»-«Արարատ» հանդիպումը, որը հետաձգվել էր 2-րդ տուրից, շատ կարեւոր էր մրցակիցների համար, քանի որ օրյնկեցիորեն, առկախ թիմերի մեկնարկներից, «Շիրակն» ու «Արարատը» «Փյունիկի» հետ միասին այսօր էլ չեմպիոնի կոչման արժանի հավակնորդներն են: Տողերիս հեղինակը բախտ ունեցավ դիտել հանդիպման տեսագրությունը: Խաղի ներքին լարվածությունը անչափ մեծ էր եւ կրքերը հաճախ էին բորբոքվում: Ինչպես եւ սպասվում էր, մրցակցությունը բացառիկ լարված ու անզիջում էր: Առջեւ իններորդ րոպեին, սրընթաց գրոհից հետո Հակոբ Տեր-Պետրոսյանն աջ եզրից, հեռու տարածությունից հարվածեց դեպի դարպասը: Անհաջող խաղաց դարպասապահ Զաքարյանը, եւ վրա հասած Արմեն Շահգելդյանը բացեց խաշի հաշիվը: Դրանից հետո պայքարը նոր ուժով բորբոքվեց: 29-րդ րոպեին մրցավար Վլադիմիր Շառոյանը դեղին քարտ ցույց տվեց «Արարատի» կիսապաշտպան Ռազմիկ Գրիգորյանին, իսկ 35-րդ րոպեին նրան հեռացրեց դաշտից: 32-րդ րոպեին շիրակցիներից Գրիգոր Գրիգորյանը մոտ տարածությունից կարողացավ վերականգնել հաշվի հավասարակշռությունը:

Երկրորդ կեսում էլ խաղն անցավ փոխնիփոխ գրոհներով: 74-րդ րոպեին Արտավազդ Մաթեւոսյանը, որը փոխարինման էր դուրս եկել, առաջ մղեց «Շիրակին» եւ 2-1 հաշվով անչափ կարեւոր հաղթանակ բերեց իր թիմին: Միայն ցավալ կարելի է այն բանի համար, որ մեր առաջնության կենտրոնական հանդիպումներից մեկն անցկացվեց Գյումրիի Տեխստի կոմբինատի մարզադաշտում, որը շատ հեռու է այդպիսի կոչվելուց եւ ամենեւին ընդունելի չէ բարձրագույն խմբի առաջնության խաղերի համար: «Արարատն» այժմ 8 միավոր ավելին է կորցրել, քան «Փյունիկը», «Շիրակը» եւ «Երեւանը»: Դա նշանակում է, որ նրա հետագա պայքարը չեմպիոնության համար շատ դժվար կլինի:

«Արարատ» ակումբի ղեկավարները պաշտոնական բողոք են ներկայացրել ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիային, որում բառացիորեն գրված է. «Բողոքարկում ենք սույն թվականի նոյեմբերի 11-ին Գյումրիում կայացած «Շիրակ»-«Արարատ» հանդիպման արդյունքը, մրցավարական կազմի Շառոյան Վլադիմիրի գլխավորությամբ, ընդհանուր առմամբ կողմնակալ եւ անորակ մրցավարության համար, մասնավորապես.

1. Ֆուտբոլիստ Ռազմիկ Գրիգորյանի դեղին քարտը եւ կարմիր քարտով խաղադաշտից հեռացնելը:

2. Խաղից դուրս վիճակից խփած գոլի գրանցումը»:

Թիմերը հանդես եկան հետեւյալ կազմերով.

«Արարատ» - Արմեն Պետրոսյան, Արմեն Շահգելդյան, Տիգրան Գսպեյան, Արսեն Ավագյան, Հակոբ Տեր-Պետրոսյան (Յովակիմ Յովակիմյան, 82), Արա Նիգոյան (Լեւոն Ստեփանյան, 81), Հակոբ Մկրյան, Ռազմիկ Գրիգորյան, Համլետ Մխիթարյան, Արթուր Քոչարյան, Արամ Ոսկանյան (Հայկ Հարությունյան, 89):

«Շիրակ» - Ռայմոնդ Զաքարյան, Ֆելիքս Խոջոյան, Նիկոլայ Եփրեմյան, Հարություն Վարդանյան, Արամ Թումասյան, Սամվել Նիկոլյան, Արթուր Պետրոսյան, Յովհաննես Թահմազյան, Հակոբ Արտոյան, Գրիգոր Գրիգորյան, Գագիկ Մարգարյան:

«Շիրակում» տեղի է ունեցել երեք փոփոխություն, սակայն, ցավոք, այդպես էլ ֆեդերացիայից մեզ չհաջողվեց իմանալ ով ում է փոխարինել:

ԵՎՐՈՊԱ-96

Հարկավոր է համեմատվել Վրաստանի հավաքականի հետ

Տեղի ունեցան «Եվրոպա-96»-ի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարերի նախավերջին տուրի հանդիպումները: Բարի նախանձ են առաջացնում Վրաստանի հավաքականի հաջող ելույթները: Անկախ սոցիալ-տնտեսական ծանր պայմաններից, վրացական ֆուտբոլը կարողանում է պահպանել իր հեղինակությունը միջազգային ասպարեզներում: Ուստի մենք այդ հարցում պետք է համեմատվենք մեր հարեւանների հետ: Վրաստանի հավաքականը հաղթեց աշխարհի վերջին առաջնության հերոսներից մեկին՝ Բուլղարիայի հավաքականին: Դա չի կարելի անակնկալ համարել, քանի որ, եթե չլիներ սեփական հարկի տակ սայթաքումը Մոլդովայի հավաքականի հետ խաղում, ապա վրացիները կարող էին պայքարել նույնիսկ եզրափակիչի ուղեգրի համար: Բոլոր դեպքերում 3-րդ տեղը խմբում մեծ պատիվ է:

1-ին խումբ

Ռումինիա-Ֆրանսիա 1-3
Իսրայել-Ադրբեջան 2-0
Սլովակիա-Լեհաստան 4-1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռումինիա	9	5	3	1	16-9	18
2. Ֆրանսիա	9	4	5	0	20-2	17
3. Սլովակիա	9	4	2	3	14-16	14
4. Լեհաստան	9	3	3	3	14-12	12
5. Իսրայել	9	3	3	3	13-11	12
6. Ադրբեջան	9	0	0	9	2-29	0

15.11.95 Սլովակիա-Ռումինիա
15.11.95 Ադրբեջան-Լեհաստան
15.11.95 Ֆրանսիա-Իսրայել

2-րդ խումբ

Դանիա-Իսպանիա 1-1
Կիպրոս-Մակեդոնիա 1-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իսպանիա	9	7	2	0	22-4	23
2. Դանիա	9	5	3	1	16-8	18
3. Բելգիա	9	4	2	3	16-12	14
4. Կիպրոս	9	2	2	5	5-18	8
5. Մակեդոնիա	9	1	3	5	8-15	6
6. Հայաստան	9	1	2	6	4-14	5

15.11.95 Իսպանիա-Մակեդոնիա
15.11.95 Կիպրոս-Բելգիա
15.11.95 Դանիա-Հայաստան

3-րդ խումբ

Շվեյցարիա-Հունգարիա 3-0
Իսլանդիա-Թուրքիա 0-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Շվեյցարիա	8	5	2	1	15-7	17
2. Թուրքիա	7	4	2	1	14-6	14
3. Շվեդիա	7	2	2	3	7-8	8
4. Հունգարիա	7	1	2	4	6-13	5
5. Իսլանդիա	7	1	2	4	3-11	5

11.11.95 Հունգարիա-Իսլանդիա
15.11.95 Շվեդիա-Թուրքիա

4-րդ խումբ

Սլովենիա-Ուկրաինա 3-2
Լիտվա-Էստոնիա 5-0

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Խորվաթիա	9	6	2	1	20-4	20
2. Իտալիա	8	5	2	1	13-5	17
3. Լիտվա	9	5	1	3	13-8	16
4. Ուկրաինա	9	4	1	4	10-12	13
5. Սլովենիա	9	3	2	4	12-11	11
6. Էստոնիա	10	0	0	10	3-31	0

11.11.95 Իտալիա-Ուկրաինա
15.11.95 Սլովենիա-Խորվաթիա
15.11.95 Իտալիա-Լիտվա

5-րդ խումբ

Բելառուս-Չեխիա 0-2
Մալթա-Հոլանդիա 0-4

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Նորվեգիա	9	6	2	1	17-4	[illegible]
2. Չեխիա	9	5	3	1	18-6	18
3. Հոլանդիա	9	5	2	2	20-5	17
4. Լյուքսեմբ.	8	3	0	5	3-18	9
5. Բելառուս	8	2	1	5	6-13	7
6. Մալթա	9	0	2	7	2-20	2

11.10.95 Լյուքսեմբուրգ-Բելառուս
12.11.95 Մալթա-Բելառուս
15.11.95 Չեխիա-Լյուքսեմբուրգ
15.11.95 Հոլանդիա-Նորվեգիա

6-րդ խումբ

Իռլանդիա-Լատվիա 2-1
Ավստրիա-Պորտուգալիա 1-1
Լիխտենշտեյն-Հս. Իռլանդիա 0-4

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Պորտուգալ.	9	6	2	1	26-7	20
2. Իռլանդիա	9	5	2	2	17-8	17
3. Ավստրիա	9	5	1	3	26-9	16
4. Հս. Իռլանդ.	9	4	2	3	15-12	14
5. Լատվիա	10	4	0	6	11-20	12
6. Լիխտենշտեյն	10	0	1	9	1-40	1

15.11.95 Պորտուգալիա-Իռլանդիա
15.11.95 Հս. Իռլանդիա-Ավստրիա

7-րդ խումբ

Ուելս-Գերմանիա 1-2
Վրաստան-Բուլղարիա 2-1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բուլղարիա	9	7	1	1	23-7	22
2. Գերմանիա	9	7	1	1	24-9	22
3. Վրաստան	9	5	0	4	12-10	15
4. Ալբանիա	9	2	1	6	9-15	7
5. Ուելս	9	2	1	6	8-18	7
6. Մոլդովա	9	2	0	7	8-25	6

15.11.95 Գերմանիա-Բուլղարիա
15.11.95 Ալբանիա-Ուելս
15.11.95 Մոլդովա-Վրաստան

8-րդ խումբ

Ռուսաստան-Հունաստան 2-1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ռուսաստան	9	7	2	0	31-4	23
2. Շոտլանդիա	9	6	2	1	14-3	20
3. Հունաստան	9	5	0	4	18-9	15
4. Ֆինլանդիա	9	5	0	4	17-15	15
5. Ֆարեր. կղզ.	8	1	0	7	7-29	3
6. Սան Մարինո	8	0	0	8	1-28	0

15.11.95 Շոտլանդիա-Սան Մարինո
15.11.95 Ռուսաստան-Ֆինլանդիա
15.11.95 Հունաստան-Ֆարերյան կղզ

ԱՌՋԱԿԱՏՈՒՍ

Ուկրաինացիները հրաժարվում են խաղանացի մրցավարներից

Իսպանիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան որոշել է չառաջարկել իսպանացի մրցավարներին վարելու Ուկրաինայի հավաքականների եւ ակումբների մասնակցությամբ խաղերը: Այդ որոշումն արդեն ուժի մեջ է մտել, եւ մրցավարներից Խուան Անտոնիո Ֆերնանդես Մարտինը, որը պետք է վարեր Եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի խմբային մրցաշարի Սլովենիա-Ուկրաինա հանդիպումը, վերջին պահին տեմպը հետ հանձնեց: Ինչպես նշում է Իսպանիայի «Պաիս» թերթը, այդ որոշմանը դրդել է այն, որ ուկրաինական կողմը հասկացնել է տվել, թե դեմ է, որ իսպանական մրցավարները վարեն ուկրաինական թիմի մասնակցությամբ խաղերը: Հիշեցնենք, որ Կիեւի «Դինամոն» ՈՒԵՖԱ-ի կողմից որակազրկվել է 3 տարով այն բանի համար, որ Չեմպիոնների լիգայի «Դինամո»-«Պանաթինաիկոս» հանդիպման գլխավոր մրցավար, իսպանացի Անտոնիո Նիետոն տեղեկացրել է ՈՒԵՖԱ-ին, թե ուկրաինացիները փորձել են կաշառել մրցավարներին:

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Բուբկան մոտենում է Կարլ Լյուիսին

ԳՐԻԳՈՐ ԱՌՈՒՔՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

«Պատմական ժամանակ է այսօր: Ես ուրախ եւ հպարտ եմ», Գյոթեբորգում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնությունում 5-րդ անգամ նվաճելով աշխարհի չեմպիոնի կոչումը, այսպես խոստովանեց ուկրաինացի ձողացատկորդ Սերգեյ Բուբկան: Նա ոսկե մեդալը շահեց իր համար համեստ 592 սմ արդյունքով: Սակայն իր 5-րդ ոսկե մեդալով դարձավ բոլոր ազգերի կամ աշխարհի առաջնությունների պատմության մեջ 2-րդ մարզիկը: Առաջինն ամերիկացի լեգենդար արագավազորդ եւ հեռացատկորդ Կարլ Լյուիսն է, որը աշխարհի առաջնություններում նվաճել է 8 ոսկե մեդալ: Համաշխարհային ստադիոններում 5 ոսկե մեդալ է նվաճել նաեւ փառք Մայքլ Ջոնսոնը: Գյոթեբորգում շատերը զգում էին, որ Սերգեյ Բուբկայի չեմպիոնությունը ձողացատկում վտանգված է ռուսաստանցի Մաքսիմ Տարասովի եւ Հարավային Աֆրիկայի Հանրապետության ներկայացուցիչ Օկկեր Բրիթսի կողմից: Բայց երկուսն էլ իրենց հնարավորություններից բարձր հանդես եկան: Տարասովը 586 սմ արդյունքով երկրորդ մրցանակակիր դարձավ, իսկ Բրիթսը նույնիսկ մեդալ չշահեց:

Սերգեյ Բուբկան աշխարհի առաջնությունում հերթական անգամ նվաճելով չեմպիոնի կոչումը, միաժամանակ յոթերորդ դասարանցից այն մարզիկներից, ովքեր ոչնչում էին, թե Բուբկան հաղթում է միայն այն մրցումներում, որտեղ շահ կա: Գյոթեբորգում ղոնեցկցի տաղանդավոր ձողացատկորդը ոչ մի ռեկորդ չսահմանեց: Ինչպես հայտնի է, նա 35 անգամ բարելավել է աշխարհի ռեկորդները, այն հասցնելով 614 սմ: Սակայն Գյոթեբորգում առանց ռեկորդ սահմանելու Բուբկան ավելի մոտեցավ առասպելական մարզիկի կոչմանը: Շատերը Սերգեյ Բուբկայի եւ Կարլ Լյուիսի մեջ տեսնում են 20-րդ դարի ամենամեծ թեթեւատլետներին:

ԽԱՌԸՆԿԱՐ

Հրաչյա Պետիկյանի հույսը միջազգային ֆեդերացիան է

ՀՀ սպորտավարչության հրաձգության պետական մարզիչ Պերճիկ Կարապետյանը «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին տեղեկացրել է, որ գնդակային հրաձգության հանրապետական ֆեդերացիան նամակ է ուղարկել հրաձգության համաշխարհային ֆեդերացիային՝ բարեկրթորեն օլիմպիադայի չեմպիոն Հրաչյա Պետիկյանին բացառության կարգով 1995-ին Ատլանտայում կայանալիք օլիմպիական խաղերին մասնակցելու թույլտվության խնդրանքով: Պետիկյանը Շվեյցարիայի Ցյուրիխ քաղաքում կայացած Եվրոպայի առաջնությունում ՊՀ-9 վարժության վերջին փորձի ժամանակ 98-ի փոխարեն հավաքելով 97 միավոր, կորցրել էր օլիմպիական ուղեգիր ստանալու հնարավորությունը:

ՆՏ

Կասպարովի գնահատականը Անանդին

Աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը պահպանելուց եւ մրցախաղը շահելուց հետո տված մամուլի ասուլիսում Պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովը խոստովանեց, որ մրցախաղը ծանր էր, քանի որ Անանդը շատ լավ էր պատրաստվել դրան:

ԿԱՍՊԱՐՈՎ-ԱՆԱՆԴ
18-րդ պարտիա

1. e4 c5 2. Չf3 d6 3. d4 cd 4. Չ:d4 Չf6 5. Չc3 a6 6. Փe2 e6 7. 0-0 Փe7 8. a4 Չc6 9. Փe3 0-0 10. f4 Թc7 11. Աh1 Նe8 12. Փf3, ոչ-ոփի:

Հերթական տուրում

Վաղը երեք հանդիպումներով կսկսվի ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի առաջնության հերթական 8-րդ տուրը: Կմրցեն.

«Ղարաբաղ»-«Շիրակ»
ՀԱՄ-«Արարատ»
«Ցեմենտ»-«Ազնավուր»
խաղերի սկիզբը՝ ժամը 15-ին:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Գենադի Տուրեցկին դատապարտվեց

Լողի հայտնի մարզիչ, ռուսաստանցի Գենադի Տուրեցկին, որն արդեն երեք տարի է, ինչ մարզում է Ավստրալիայի լողի հավաքականը, նախապատրաստվելով Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին, Հավայան կղզիներում դատապարտվել է մեկ ամսվա ազատազրկման եւ Գոնոլուլուի բանտում կրում է պատիժը: Գենադի Տուրեցկին օգնոտային Սիդնեյից ինքնաթիռով մեկնում էր Լոս Անջելես, երբ խմած վիճակում բռունցքով հարվածեց ուղեւորներից մեկի այտին, որը նաեւ կոպիտ ոտնձգությամբ եւ օդաչուներից մեկին: Մինչ այդ Ավստրալիայում Գենադի Տուրեցկու նկատմամբ դժգոհություն չի եղել: Սակայն ինքնաթիռում բույլ տված խուլիգանական արարքը կարող էր անդրադառնալ փոխանցման մարզչի կարիերայի վրա: Դատապաշտպանը փորձեց էր Տուրեցկին պաշտպանել, ասելով, թե իր հիվանդ վիճակում էր գտնվում: Սակայն դատարանը չի ընդունել այդ վարկածը եւ դատապարտելուց բացի, տուգանք նշանակել: Տուրեցկին էժան է դրձել: Դատարանը կարող էր գտնել, որ նա ինքնաթիռում վտանգավոր իրավիճակ է ստեղծել: Այդ դեպքում նրան կսպառնար 5-10 տարվա ազատազրկում: Ավստրալիայի լողի ասոցիացիան անթույլատրելի է համարել Տուրեցկու վարքագիծը եւ նրան չորս տարով հեռացրել է իր կազմից:

Տուգանեցին Ռուսաստանի ֆեդերացիային

Ինչպես հայտնի է, բենիփի Ռուսաստանի հավաքականը դուրս է եկել Դեյվիս գավաթի խաղարկության եզրափակիչ, որտեղ դեկտեմբերի 1-3-ը գլխավոր մրցանակը կվիճարկի ԱՄՆ-ի հավաքականի հետ: Այդ հանդիպումը կայանալու է Մոսկվայի «Օլիմպիյսկի» մարզահամալիրի հողածածկ խաղահրապարակում: Հենց այդ խաղահրապարակն էր, որ երջանիկ եղավ Ռուսաստանի հավաքականի համար, որը Դեյվիսի գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչում պատմական հաղթանակ տարավ անչափ ուժեղ կազմ ունեցող Գերմանիայի հավաքականի նկատմամբ: Միաժամանակ այն մեծ դժգոհություն առաջացրեց բենիփի մի շարք ազգային ֆեդերացիայի ներկայացուցիչների մոտ: Խաղահրապարակը ոչ լրիվ էր պատրաստ հանդիպմանը, քանի որ չափից ավելի խոնավ էր եւ խաղադաշտը ստեղծված որոշ մասնակցին խոչընդոտել: Միջազգային ֆեդերացիան գտել է, որ դա լուրջ թերություն է, եւ Ռուսաստանի բենիփի ազգային ֆեդերացիային տուգանել է 25 հազար դոլարով: Միջազգային ֆեդերացիայի կողմից 1500 դոլարով տուգանվել է նաեւ Ռուսաստանի հավաքականի առաջատար Եվգենի Կաֆելնիկովը ոչ սպորտային պահվածքի համար: Նա երկու անգամ ռակետ է նետել խաղահրապարակ:

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Օրվա հետքերով

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Թուրքական հանրապետություններում» քչերն են իրենց թուրք համարում»

«Հյուրիյեթ» օրաթերթի սեպտեմբերի 23-ի մի հրապարակումից տեղեկանում ենք, որ Թուրքիայի մշակույթի նախարարության հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման STAR գիտահետազոտական կենտրոնի կողմից Ադրբեջանում, Թուրքմենստանում, Ղազախստանում, Ուզբեկստանում և Կիրգիզիայում կատարված հարցումներից պարզվել է, որ «թուրքական հանրապետություններ» խորհրդային երկրներում քչերն են իրենց թուրք համարում: Դրանց ընդհանուր քանակը հազիվ 8 տոկոս է: Բացի Թուրքմենստանից (56,8 տոկոս), մնացած հանրապետություններում իրենց «թուրք» համարողների քանակը կազմել է ընդամենը 0,6 տոկոս: Ադրբեջանի և Միջին Ասիայի հանրապետությունների բնակչությունը իրենց երկրների մշակույթի զարգացման գլխավոր նախապայմանը համարել է Ռուսաստանի հետ հարաբերությունների անհրաժեշտությունը: Թուրքիան այդ առումով զբաղեցրել է երկրորդ հորիզոնականը:

«Հյուրիյեթը» նշում է, որ նախկին «Ադրիատիկից մինչև Չինական պարիսպ ձգվող թուրքական աշխարհի» շուրջ առասպելներ հյուսելը՝ հարկավոր է առաջին հերթին մտածել «այս «չխոր իրողության մասին»:

Ուսումնասիրությունները ցույց են տվել նաև, որ «ժողովրդավարական և ազատական» Թուրքիայում 77 նահանգապետերից 27-ը աջ թեքումով ազգայնամոլներ են: Նրանցից միայն 13-ն ունեն ազատական և առաջավոր ժողովրդավարական ուղղվածություն: Նահանգապետերի 17 տոկոսը դեմ է Արևմուտքին, նրա սկզբունքներին և հանրապետական համակարգին:

Հարցման արդյունքներով 77 նահանգների անվտանգության ծառայության ղեկավարներից 37-ը արմատական ազգայնամոլներ են, Ազգայնական շարժում կուսակցության ակտիվ անդամներ, 27-ը սերտորեն կապված են մաֆիայի հետ:

Երկրի 800 գավառապետերից 640-ը արմատական ազգայնականներ են, 400-ը երդվյալ իսլամականներ: Նրանք, մերժելով Թուրքիայի սահմանադրությամբ ստեղծված պետական համակարգը, ձգտում են երկիրը վերածել իսլամական պետության: Նշված գավառներում ազգային կրթության ժամանակակից ժողովրդավարական սկզբունքների փոխարեն առաջին պլան է մղվել աշակերտների կրոնական դաստիարակությունը:

ԳՐԻԳՈՐ ՉԱՐԲՅԱՆ

Ասահարան «հանձնում է» իր ենթականերին

Այս տարվա մայիսին ձերբակալված «ԱՈՒՄ սինրիկյո» աղանդի պարագլուխ Սյոկո Ասահարան երկարատև լռությունից հետո վերջապես սկսել է տեղեկություններ հաղորդել: Մինչեւ անցյալ շաբաթ նա կտրականապես ժխտում էր իրեն ներկայացված բոլոր մեղադրանքները: Բայց օրերս Ասահարայի վարվագծում տեղի ունեցավ բեկում: Ենթադրվում է, որ այստեղ հիմնական դերը խաղացել են երկու հանգամանքներ: Առաջինն այն է, որ ազատության մեջ մնացած «ԱՈՒՄ սինրիկյոյի» որոշ հետեւորդներ հայտարարել են, թե Ասահարան կհեռացվի աղանդից, եթե դատարանն ապացուցի նրա հանցանքը (դատական առաջին նիստը Տոկիոյում կկայանա հոկտեմբերի 26-ին): Երկրորդն այն է, որ Ճապոնիայի իշխանությունները մոտ ժամանակներս կարող են «ԱՈՒՄ սինրիկյոն» հայտարարել ահաբեկչական կազմակերպություն, ինչը կհանգեցնի դրա կազմալուծմանը, կայքի բռնագրավմանը, կրոնական կարգավիճակի վերացմանը եւ այլ պատիժների: Ենթադրում են, որ առաջին հանգամանքը զայրացրել է աղանդի հիմնադրին, իսկ երկրորդը ստիպել է առավել զիջող լինել «ԱՈՒՄ սինրիկյոն» պահպանելու համար: Ամեն դեպքում կարեւորն այն է, որ Ասահարան առաջին անգամ ստորագրել է [illegible] փաստաթուղթը: Ճապոնիայի հեռուստատեսությունն սկզբում հաղորդեց, թե Ասահարան ընդունել է իրեն ներկայացված գրեթե բոլոր մեղադրանքները, այդ թվում Տոկիոյի մետրոյում եւ Նագանոյի պրեֆեկտուրայում կատարված գազային ահաբեկչությունները, «ուրիշ» [illegible] սպանություններ եւ բազմաթիվ այլ քրեական դրվագներ: Բայց մի քանի ժամ անց ներկայացվեցին առավել ստույգ տվյալներ: Պարզվեց, որ Ասահարան միայն խոստովանել է այն մասին, որ տեղյակ է եղել փաստաբան Սակամոտոյի, նրա կնոջ եւ մեկամյա որդու սպանության նախապատրաստմանը, բայց ինքը կապ չունի դրա հետ: Ասահարայի խոսքերով, ամեն ինչ արել են իր զինակիցներ Հայակավան եւ Օկաձակին: Իր երկու «տեղակալների» անունները տալով, Ասահարան, լրատվական գործակալությունների հաղորդումների համաձայն, հոկտեմբերի 5-ին էլ ավելի հեռուն է գնացել: Վկայակոչելով նրա փաստաբանին, Կիոդո Ցուսին գործակալությունը հաղորդեց, որ Ասահարան ստորագրել է եւս մեկ ստորագրություն, խոստովանելով, որ իր ենթականերին հրամայել է գործել տարբեր հակաիրավական արարքներ: Առայժմ հայտնի չէ, թե ինչ զանցանքների մասին է խոսքը, բայց ակնհայտ է, որ աղանդի հիմնադիրն ու առաջնորդը առայժմ մտադիր չէ ամբողջ ծանր հանցանքն իր վրա վերցնել:

«ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ»

ԻՐԱՆԻ ՌԱԴԻՈ

Կառուցվելու է Իրան-Պակիստան գազամուղ

Իրանի ռադիոյի համաձայն, հոկտեմբերի 11-ին, Թեհրանում Իրանի եւ Պակիստանի արտգործնախարարների հանդիպման ընթացքում շոշափվել են երկու երկրների փոխհարաբերությունների ընդլայնման, մի շարք կառավարական համաձայնագրերի կազմման եւ հատկապես Իրանից Պակիստան գազամուղի կառուցման հարցերը: Իրանի նավթի նախարար Աղազադեն ընդգծելով երկկողմանի հարաբերությունների ընդլայնման անհրաժեշտությունը՝ հույս հայտնեց, որ մոտ ապագայում կսկսվեն Իրանից Պակիստան գազամուղի կառուցման նախագծի աշխատանքները: Նույն օրը Աղազադեն հանդիպեց Ադրբեջանի նավթընկերության նախագահի հետ:

Իռլանդիա-Իրան. Խորհրդարանական կապեր

Իրանի ռադիոն հայտնում է, որ հոկտեմբերի 11-ին Թեհրանում հանդիպում տեղի ունեցավ Իռլանդիայի խորհրդարանի արտաքին քաղաքականության հանձնաժողովի նախագահ Ալան Դիկենսի եւ Իրանի խորհրդարանի փոխնախագահ Ռոհանու միջեւ: Հանդիպման ընթացքում կողմերը քննարկեցին երկու երկրների փոխհարաբերություններին առնչվող հարցեր, նշվեց Իրանի կարեւոր դերը Պարսից ծոցի տարածաշրջանում: Ռոհանին, ողջունելով Իռլանդիայի հետ հարաբերությունների զարգացումը, ցանկություն հայտնեց այդ երկրում իրանական արվեստների ցուցահանդես կազմակերպել:

Ս. Գ.

ԳՆՈՒՄ ԵՄ
«Ժիգուլի» կամ
«Նիվա» ավտոմեքենա
նորմալ վիճակում:
Հեռ. 53-04-34:

«ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»
ՀԵՌՈՒՍՏԱԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

13.10.1995 ՈՒՐԲԱԹ

18.00	Կինոկատակերգություն. «ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ»
19.30	Տեսաֆիլմ. «ՏԱՆԳՈ ԵՎ ՔԵՇ»
Ռեժիսոր	ԱՆԴՐԵՅ ԿՈՆՉԱԼՈՎՍԿԻ
Դերերում	ՍԻԼՎԵՍՏՐ ՍՏԱԼՈՆԵ և ՔՈՒՐԹ ՌԱՍԵԼ
21.00	Պատմական տեսաֆիլմ. «ԱՐՅՈՒՆՈՏ ՍՈՒՏԱԿ»
22.30	Տեսաֆիլմ. «ՓԱԽՈՒՍՏ ՆՅՈՒ ՅՈՐՔԻՑ»
24.00	Տեսաֆիլմ. «ԱՆՎԱՅԵԼՈՒՉ ԱՌԱՋԱՐԿ»
Դերերում	ՌՈԲԵՐՏ ՌԵԴՖՈՐԴ և ԴԵՄԻ ՄՈՒՐ
03.00	Ծրագրի ավարտը

14.10.1995 ՇԱԲԱԹ

18.00	Գիտահանրամատչելի ֆիլմ. «ԱՆԻԳԱՏՈՐՆԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀԸ» (National Geographic Video)
19.00	Տեսաֆիլմ. «ՀԱՆԳՍՏԱՎԱՅՐՈՒՄ»
20.30	Տեսաֆիլմ. «ԿԱՆԳՆԻՐ, ԹԵ ՉԷ ՄԱՅՐՍ ԿԿՐԱԿԻ»
Դերերում	ՍԻԼՎԵՍՏՐ ՍՏԱԼՈՆԵ և ԷՍԹԵԼ ԳԵՏՏԻ
22.00	Տեսաֆիլմ. «ՁԱԳ»
23.30	Տեսաֆիլմ. «ԱԼՅԱՍԿԱ»
01.30	Տեսաֆիլմ. «ՇԻԿԱՀԵՐ ՍՈՆՅԱՆ»
03.00	Ծրագրի ավարտը

A STYLE

ՀԵՌԱԽՈՍԱՀԱՄԱՐԻ ԱՎՏՈՄԱՏ ՈՐՈՇԻՉՈՎ
ՀԵՌԱԽՈՍԱՅԻՆ ԱՊԱՐԱՏ

ԴՐՈՏՈՆ

ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- *կորոշի և կեռշի Ձեզ զանգահարողի հեռախոսահամարը, ինչպես նաև կհիշի Ձեզ նախկինում զանգահարած 67 հեռախոսահամարները և կվերարտադրի դիսպլեյի վրա,*
- *կօգնի Ձեզ զանգահարել ժամանակավորապես զբաղված հեռախոսահամարներով և կհայտնի երբ կապ կլինի (ավտոմատ զանգում),*
- *կհիշի և կհավաքի քաղաքային կոդերում Ձեզ անհրաժեշտ 40 համարներից ցանկացածը ընդմիջումներով և մի շարք այլ ֆունկցիաներ:*

Սնուցումը միայն հեռախոսային գծից:
Ապարատը նորմալ աշխատում է նաև
Երևանի հեռախոսային գծերում:
Գինը պայմանագրային, հնարավոր է զեղչ:
Հեռ. 63-76-45, 63-02-40

Օ Գ Տ Վ Ե Ք
Անվճար տեղեկություններից Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* և *պահանջարկի* մասին հեռախոսով:
Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ» տեղեկատու:

ԲԱՆԿ
ԿՐԵԴԻՏ-ԵՐԵՎԱՆ

"Կրեդիտ-Երևան" բաժնետիրական առևտրային բանկը ընդունում է ավանդներ դրամով և ԱՄՆ դոլարով հետևյալ տոկոսադրույքներով.

դրամով
1 ամիս - 4 %
3 ամիս -15 %

Ընդունվող ավանդների նվազագույն չափը՝
200.000 դր.
կամ
300 ամերիկյան դոլար

ԱՄՆ դոլարով
1 ամիս - 2,5%
3 ամիս - 9%

Նշված տոկոսադրույքներով ավանդները ընդունվում են մինչև 1995թ. դեկտեմբերի 1-ը:

"Կրեդիտ-Երևան" բանկ
Վռամշապուհ Արքայի 2/8
հեռ. 56-60-17

ARINA

digitised by A.R.A.R.@